

UPUTE ZA POPISIVAČE

Popis poljoprivrede 2020.

Interni metodološki materijal

Zagreb, 2020.

Objavljuje i tiska Državni zavod za statistiku Republike Hrvatske, Zagreb, Ilica 3, p. p. 80.
Telefon: +385 (0) 1 4806-111
Telefaks: +385 (0) 1 4817-666

Elektronička pošta: stat.info@dzs.hr
Internetske stranice: <http://www.dzs.hr>
Novinarski upiti: press@dzs.hr

Odgovorne osobe:

Edita Omerzo, načelnica Sektora prostornih statistika
Lidija Brković, glavna ravnateljica

Priredili: Predrag Cvjetičanin, Željko Kanižaj i Dario Premar

Urednica: Ljiljana Ostroški

Lektorica: Maja Gregorić

Tehnička urednica: Ankica Bajzek Cesar

Tiskano u 2 500 primjeraka.

Služba za odnose s korisnicima i zaštitu podataka

Informacije i korisnički zahtjevi	Pretplata publikacija
Telefon: +385 (0) 1 4806-138, 4806-154	Telefon: +385 (0) 1 4806-115
Elektronička pošta: stat.info@dzs.hr	Elektronička pošta: prodaja@dzs.hr
Telefaks: +385 (0) 1 4806-148	Telefaks: +385 (0) 1 4806-148

SADRŽAJ

1. Općenito	5
2. Dužnosti popisivača neposredno prije pristupanja popisivanju	6
3. Kada je popisivač dužan ponovno doći na gospodarstvo radi popisivanja?	6
4. Zaštita prikupljenih podataka	7
5. Sadržaj, izgled i upute za popunjavanje elektroničkog obrasca za obiteljska poljoprivredna gospodarstva	8
Skupina A: Kontaktiranje s obiteljskim poljoprivrednim gospodarstvom (OPG-om) i utvrđivanje prikladnosti gospodarstva	9
Skupina B: Zaposleni na obiteljskim poljoprivrednim gospodarstvima	11
Skupina C: Korištenje zemljišta, očekivani prirodni važnijih usjeva i površine u ekološkoj poljoprivredi	21
Skupina D: Navodnjavanje	34
Skupina E: Stočarstvo (uključujući perad i pčele)	34
Skupina F: Objekti za smještaj životinja	39
Skupina G: Gospodarenje gnojem	44
Skupina H: Mehanizacija i potrošnja goriva na obiteljskome poljoprivrednom gospodarstvu	50
Skupina I: Mjere potpore ruralnom razvoju	51
Skupina J: Kraj Popisa	51
DODATAK 1. Tablica preračunavanja zemljišta	52

1. Općenito

Popisivači su osobe koje je Državni zavod za statistiku ovlastio za prikupljanje podataka od obiteljskih poljoprivrednih gospodarstava navedenih u adresaru (dalje u tekstu: gospodarstvo).

Prije početka popisivanja popisivači preuzimaju materijal i opremu potrebnu za popisivanje, i to:

- upute potrebne za popisivanje
- adresar gospodarstava koja treba popisati
- najavno pismo za gospodarstvo.

Popisivači prikupljaju podatke obilaskom gospodarstava na njihovim adresama, metodom osobnog intervjua te unošenjem dobivenih podataka u elektronički popisni obrazac na prijenosnom računalu.

Popisivači u elektronički obrazac unose podatke prema iskazu osobe koja im daje podatke za gospodarstvo.

Nakon što popisivač unese podatke o gospodarstvu u skladu s logičko-računskim kontrolama unutar elektroničkog obrasca, šalje ih na daljnju kontrolu ovlaštenim kontrolorima.

Podaci se prikupljaju samo za gospodarstva koja su navedena u adresaru.

Broj gospodarstava koje zadužuje pojedini popisivač ovisi o raspršenosti terena.

Popisivači za svoj rad odgovaraju kontrolorima i koordinatorima.

Popisivač je dužan osigurati dnevni prijenos podataka iz aplikacije na elektroničkom uređaju u bazu podataka.

U slučaju tehničkih, metodoloških ili drugih nejasnoća ili poteškoća, popisivač se za pomoć obraća kontroloru i/ili koordinatoru.

U slučaju bolesti ili više sile, popisivač je dužan bez odgađanja obavijestiti kontrolora o nastupu navedenih okolnosti.

2. Dužnosti popisivača neposredno prije pristupanja popisivanju

Popisivač mora biti svjestan da o njegovu nastupu i obraćanju osobama u gospodarstvu ovisi kvaliteta dobivenih odgovora.

Prije ulaska na gospodarstvo popisivač je dužan predstaviti se i predočiti ovlaštenje za popisivača u Popisu poljoprivrede te navesti razlog svog dolaska u gospodarstvo.

Popisivač je dužan u razgovoru s osobom koja daje podatke za gospodarstvo utvrditi bavi li se gospodarstvo poljoprivrednom proizvodnjom (tijekom obuke popisivač će biti upoznat s time što uključuje poljoprivrednu proizvodnju).

Popisivač je dužan provjeriti je li gospodarstvo poznato s provođenjem Popisa poljoprivrede. Ako nije, popisivač mu je dužan dati sve potrebne informacije o provođenju Popisa poljoprivrede.

Nakon utvrđivanja identifikacijskih podataka o gospodarstvu popisivač objašnjava nositelju/korisniku gospodarstva da je riječ o prikupljanju podataka isključivo za statističke svrhe i osiguravanju usporedivih podataka o poljoprivrednim gospodarstvima na razini Europske unije.

Popisivač mora upozoriti osobu koja daje podatke da je dužna dati točne i potpune podatke.

Popisivač je također dužan utvrditi nalazi li se na određenoj adresi jedno ili više gospodarstava odnosno postoji li više organizacijskih oblika (gospodarstvo, pravna osoba, obrtnik, zadruga itd.).

Ako se na određenoj adresi nalazi više gospodarstava ili postoji više organizacijskih oblika, popisivač je dužan utvrditi obavljaju li zajednički poljoprivrednu proizvodnju, zajednički koriste zemlju, strojeve i radnu snagu ili svako gospodarstvo samostalno za sebe obavlja poljoprivrednu proizvodnju, potpuno odvojeno od drugoga.

U većini slučajeva popisivač će ustanoviti da identifikacijski podaci odgovaraju gospodarstvu koje popisuje pa će ga popisati. No može se dogoditi da su nastupile određene promjene, primjerice:

- a) gospodarstvo iz adresara odselilo se ili je prestalo postojati, a na navedenoj je adresi novo gospodarstvo – u tom slučaju popisivač će popisati novo gospodarstvo te izmijeniti ime i prezime vlasnika/korisnika (u adresaru i u elektroničkom obrascu) – ID mora ostati isti.
- b) popisivač utvrđuje da na određenoj adresi više nema gospodarstva iz adresara, prestalo je postojati ili je napušteno – u tom slučaju popisivač će u adresaru i u elektroničkom obrascu označiti takvo gospodarstvo i upisati razlog nestanka gospodarstva (odlazak na rad u inozemstvo, smrt i slično).

S obzirom na to da je riječ o ciljanim gospodarstvima, popisivač ne smije zamjenjivati adrese gospodarstava jer bi time doveo u pitanje vrijednost prikupljenih podataka.

3. Kada je popisivač dužan ponovno doći na gospodarstvo radi popisivanja?

Podatke za potrebe Popisa poljoprivrede u pravilu daje osoba koja je nositelj odnosno vlasnik/korisnik ili upravitelj gospodarstva. Ako navedena osoba nije prisutna, podatke može dati suprug/supruga, a ako ni ta osoba nije prisutna, onda ih može dati drugi punoljetni član kućanstva.

Ako popisivač tijekom popisivanja ustanovi da osoba koja daje podatke na mnoga pitanja ne može dati kvalitetan odgovor, odgodit će popisivanje i ponovo će doći u gospodarstvo.

Popisivač je dužan pridržavati se dogovorenog vremena dolaska u gospodarstvo.

Popisivač je dužan ponovo doći u gospodarstvo i ako zatekne samo djecu ili odrasle osobe koje ne mogu dati tražene podatke za Popis poljoprivrede.

U slučaju da popisivač u kući ili stanu ne zatekne nikoga, ostavit će "Obavijest o ponovnom dolasku popisivača" (obrazac PP-OB) s naznakom vremena ponovnog dolaska.

Ako je moguće, popisivač će od susjeda pokušati doznati u koje su vrijeme članovi gospodarstva kod kuće.

Popisivač je dužan pet puta dolaziti u gospodarstvo. Ako nakon petog obilaska ne zatekne nikoga, dužan je to evidentirati u bloku neodgovora.

Popisivač je odgovoran za loše ispunjeni elektronički popisni obrazac i, ako je potrebno, ponovno mora posjetiti gospodarstvo radi popisivanja.

4. Zaštita prikupljenih podataka

Podaci koje popisivači prikupljaju od gospodarstava, a koji se izravno ili neizravno mogu povezati s pravnom ili fizičkom osobom na koju se odnose smatraju se statistički povjerljivima.

Radi zaštite povjerljivih statističkih podataka popisivači su dužni:

- voditi brigu o tome da neovlaštene osobe nemaju pristup prikupljenim podacima, odnosno prijenosnom računalu u kojem se nalaze prikupljeni podaci
- prijenosno računalo ne ostavljati drugim osobama, npr. na vidljivome mjestu u automobilu, odložene na javnome mjestu ili na nekome drugome mjestu na kojemu nije pod nadzorom popisivača ovlaštenoga za prikupljanje podataka
- informacije o pojedinim gospodarstvima i pojedincima koji u njima žive čuvati kao poslovnu tajnu.

Ako popisivači ne postupaju u skladu s navedenim pravilima, bit će isključeni iz Popisa poljoprivrede, a mogu i prekršajno odgovarati u skladu s odredbama Zakona o službenoj statistici.

U skladu s odredbom članka 262. Kaznenog zakona (NN, br. 125/11., 144/12., 56/15., 61/15., 101/17. i 118/18.), odavanje službene tajne jest kazneno djelo.

5. SADRŽAJ, IZGLED I UPUTE ZA POPUNJAVANJE ELEKTRONIČKOG OBRASCA ZA OBITELJSKA POLJOPRIVREDNA GOSPODARSTVA

Elektronički obrazac za obiteljska poljoprivredna gospodarstva

Ovim obrascem prikupljaju se podaci od obiteljskih poljoprivrednih gospodarstava.

Tekst pitanja napisan crnom bojom označuje komunikaciju između popisivača i ispitanika i u pravilu je to tekst koji se čita ispitanicima.

Tekst pisan plavom bojom označuje definicije ili posebne napomene za popisivače i ne čita se ispitaniku.

Obrazac se sastoji od nekoliko bitno zaokruženih skupina pitanja:

Skupina A: Kontakt s obiteljskim poljoprivrednim gospodarstvom i utvrđivanje prikladnosti gospodarstva

Skupina B: Zaposleni na obiteljskim poljoprivrednim gospodarstvima

Skupina C: Korištenje zemljišta, očekivani prirodni važnijih usjeva i površine u ekološkoj poljoprivredi

Skupina D: Navodnjavanje

Skupina E: Stočarstvo (uključujući perad i pčele)

Skupina F: Objekti za smještaj životinja

Skupina G: Gospodarenje gnojem

Skupina H: Mehanizacija i potrošnja goriva na obiteljskome poljoprivrednom gospodarstvu

Skupina I: Mjere potpore ruralnom razvoju

Skupina J: Kraj Popisa.

Obiteljska poljoprivredna gospodarstva, u pravilu, ne trebaju odgovarati na sva pitanja.

Završetak određenih skupina pitanja ovisi o odgovorima na određena pitanja u obrascu. Stoga je važno da popisivači postavljaju pitanja prema unaprijed određenom redoslijedu na obrascu.

Intervju će se provesti brže ako se ispitaniku objasne osnovne definicije i sadržaj Popisa poljoprivrede prije postavljanja pitanja.

Skupina A:

Kontaktiranje s obiteljskim poljoprivrednim gospodarstvom (OPG-om) i utvrđivanje prikladnosti gospodarstva

Ispunjavanje obrasca počinje s uvodnim pitanjima za određivanje prikladnosti izabranih obiteljskih poljoprivrednih gospodarstava.

Kućna adresa

A1 Dobar dan/dobra večer. Zovem se [ime i prezime popisivača] i dolazim u ime Državnog zavoda za statistiku, koji Vas je o mom dolasku obavijestio posebnim najavnim pismom. Vjerojatno ste već upoznati s time da se statističko istraživanje Popis poljoprivrede 2020. provodi na teritoriju cijele Republike Hrvatske. Stoga bih Vam htio/htjela postaviti nekoliko pitanja u vezi s tim istraživanjem.

A2 Je li ispravna adresa sjedišta obiteljskoga poljoprivrednoga gospodarstva?

1. Da. → A4
2. Ne. → A3

A3 Koja je nova adresa obiteljskoga poljoprivrednoga gospodarstva?

A3a Izaberite iz padajućeg niza županiju: _____ → A3b

A3b Izaberite iz padajućeg niza grad/općinu: _____ → A3c

A3c Izaberite iz padajućeg niza naselje: _____ → A3d

A3d Izaberite iz padajućeg niza ulicu: _____ → A3e

A3e Upišite kućni broj: _____ → A4

A4 Je li poljoprivredna proizvodnja obiteljskoga poljoprivrednoga gospodarstva na istoj adresi kao i sjedište?

Ako OPG ima više parcela u nekoliko naselja, potrebno je upisati adresu naselja u kojem ostvaruje najveću ekonomsku vrijednost.

1. Da. → A6
2. Ne. → A5

A5 Koja je adresa poljoprivredne proizvodnje?

A5a Izaberite iz padajućeg niza županiju: _____ → A5b

A5b Izaberite iz padajućeg niza grad/općinu: _____ → A5c

A5c Izaberite iz padajućeg niza naselje: _____ → A5d

A5d Izaberite iz padajućeg niza ulicu: _____ → A5e

A5e Upišite kućni broj: _____ → A6

A6 Mogu li, molim Vas, razgovarati s nositeljem gospodinom/gospođom [ime i prezime izabrane osobe]?

1. Da. → B21_1
2. Ne. → A8

A8 Zanima me je li gospodin/gospođa [Ime i prezime izabrane osobe] još uvijek nositelj obiteljskoga poljoprivrednoga gospodarstva?

1. Da. → B21_1
2. Ne. → A9

A9 Možete li mi, molim Vas, reći ime i prezime nositelja OPG-a?

1. Da. → A9a
2. Ne, jer ne želi reći. → Završetak anketiranja (A1_NR=1)

A9a Upišite IME.: → A9b

A9b Upišite PREZIME.: → A10

A10 Mogu li, molim Vas, razgovarati s njim/njom ili s nekom drugom osobom koja bi mogla dati podatke o obiteljskome poljoprivrednom gospodarstvu?

1. Da. → B21_1
2. Ne, jer osoba koja bi mogla dati podatke nije kod kuće. → Appointment Blok (Datum)
3. Ne, jer ne želimo sudjelovati. → Završetak anketiranja (A1_NR=1)

BLOK NEODGOVORA

Slijedi niz pitanja koja se odnose na nesudjelovanje u anketi (ili na neodgovor, tj. na nedostajući odgovor).

A1_NR Zašto obiteljsko poljoprivredno gospodarstvo neće sudjelovati u anketi?

1. jer odbija sudjelovanje → završetak anketiranja
2. jer je osoba koja bi mogla dati podatke odsutna (u trenutku prikupljanja podataka) → završetak anketiranja
3. jer se obiteljsko poljoprivredno gospodarstvo više ne bavi poljoprivredom → završetak anketiranja
4. jer je obiteljsko poljoprivredno gospodarstvo dano u zakup zajedno s poljoprivrednim objektima → završetak anketiranja
5. jer je obiteljsko poljoprivredno gospodarstvo napušteno → završetak anketiranja
6. jer je obiteljsko poljoprivredno gospodarstvo već anketirano (dvostruko) → završetak anketiranja
7. pravna osoba → završetak anketiranja
8. obrt → završetak anketiranja
9. ostali razlozi, navedite ih: → završetak anketiranja

BLOK ODGOVORA

U bloku odgovora izaberite sljedeće opcije:

1. Još neki podaci bit će uneseni ili će biti promijenjeni. Na sljedećem ekranu označite status – Anketa nije završena.
2. Rad je prekinut. Obrazac više neće biti otvaran. Na sljedećem ekranu označite status – Anketa završena.

Skupina B:
Zaposleni na obiteljskim poljoprivrednim gospodarstvima

Tablica 2. Radna snaga na obiteljskome poljoprivrednom gospodarstvu
(od 2. lipnja 2019. do 1. lipnja 2020.)

U ovom nizu pitanja želimo prikupiti podatke o aktivnostima koje se provode na obiteljskome poljoprivrednom gospodarstvu i o zaposlenima na ovome obiteljskome poljoprivrednom gospodarstvu od 2. lipnja 2019. do 1. lipnja 2020.

Tablica 2.1. Upravitelj na obiteljskome poljoprivrednom gospodarstvu

Upravitelj obiteljskoga poljoprivrednoga gospodarstva fizička jest osoba koja je odgovorna za uobičajene dnevne financijske i proizvodne djelatnosti obiteljskoga poljoprivrednoga gospodarstva.

Vrijeme utrošeno na poljoprivredni rad na obiteljskome poljoprivrednom gospodarstvu stvarno je utrošeno radno vrijeme namijenjeno poljoprivrednom radu na obiteljskome poljoprivrednom gospodarstvu, osim kućanskih poslova u kućanstvu nositelja ili upravitelja obiteljskoga poljoprivrednoga gospodarstva.

B21_1 U kojoj je godini osoba postala upravitelj?

Upišite godinu u kojoj je upravitelj preuzeo obiteljsko poljoprivredno gospodarstvo.

Godina postanka upraviteljem obiteljskoga poljoprivrednoga gospodarstva jest godina u kojoj je upravitelj obiteljskoga poljoprivrednoga gospodarstva preuzeo svoju ulogu.

B21_2 Je li upravitelj od 2. lipnja 2019. do 1. lipnja 2020. pohađao seminar za unapređenje poslovanja obiteljskoga poljoprivrednoga gospodarstva?

Upišite jedan od ponuđenih odgovora (Da ili Ne).

Seminar (edukacija) za unapređenje poslovanja jest aktivnost koju osigurava predavač ili odgovarajuća institucija, a primarni cilj jest stjecanje novih znanja i nadležnosti vezanih za djelatnosti na obiteljskome poljoprivrednom gospodarstvu ili djelatnosti koje su izravno povezane s obiteljskim poljoprivrednim gospodarstvom ili s unapređenjem stečenih znanja.

B21_3 Koje je najviše poljoprivredno obrazovanje upravitelj stekao?

Poljoprivredno obrazovanje obuhvaća sljedeća područja: ratarstvo, hortikulturu, vinogradarstvo, voćarstvo, stočarstvo, šumarstvo, ribogojstvo, veterinarstvo, poljoprivrednu tehnologiju i srodna područja. Upisuje se najviša završena škola ili fakultet.

Upisuje se jedan od ponuđenih modaliteta, i to:

- 1 ako upravitelj nema nikakvu navedenu školu ili tečaj i ima samo iskustvo stečeno praktičnim radom na obiteljskome poljoprivrednom gospodarstvu
- 2 ako upravitelj ima završenu trogodišnju školu iz navedenih područja (škola u trajanju do 3 godine)
- 3 ako upravitelj ima završenu četverogodišnju školu iz navedenih područja (škola u trajanju od 4 i više godina)

- 4 ako upravitelj ima završenu višu školu, upisuje se završena viša škola iz poljoprivrednih i srodnih područja.
- 5 ako upravitelj ima završen fakultet, upisuje se fakultet iz poljoprivrednih i srodnih područja.

B21_4 Koje je najviše opće obrazovanje upravitelj stekao?

Pod najvišim stečenim **općim obrazovanjem** upravitelja podrazumijeva se vrsta škole čijim je završavanjem upravitelj stekao najvišu razinu obrazovanja. Pritom se nije pravila razlika je li obrazovanje završeno u redovitoj školi ili u školi koja zamjenjuje redovitu (npr. škole za obrazovanje odraslih). Bitno je da je škola priznata u formalnom sustavu obrazovanja Republike Hrvatske.

Tečajevi organizirani u pučkim učilištima (prije su se zvali narodna sveučilišta), raznim agencijama i slično, koji nisu priznati u formalnom sustavu obrazovanja Republike Hrvatske (razni tečajevi), ne uzimaju se u obzir, nego se daje odgovor o prethodno završenoj školi iz formalnog sustava obrazovanja.

Upisuje se jedan od ponuđenih modaliteta:

- 1 ako upravitelj nikad nije išao u školu, odnosno nije završio ni prvi razred osnovne škole
- 2 ako upravitelj ima završenu osmogodišnju osnovnu školu, prijašnju osmoljetku ili sedmoljetku, prijašnju nižu gimnaziju, odnosno niže razrede gimnazije, prijašnju građansku školu i ostale slične škole razine "male mature"
- 3 ako upravitelj ima završenu trogodišnju srednju školu, industrijske i obrtničke strukovne škole, škole za zanimanja, škole za KV i VKV radnike (škola u trajanju od 1 do 3 godine)
- 4 ako upravitelj ima završenu četverogodišnju školu, tehničke i srodne strukovne škole i gimnazije (škola u trajanju od 4 i više godina)
- 5 ako upravitelj ima završenu višu školu, upisuje se završeni stručni studij koji obuhvaća sve više škole, I. (VI.) stupnjeve fakulteta te stručne studije prema bolonjskom programu koji se mogu provoditi na veleučilištima i visokim školama
- 6 ako upravitelj ima završen fakultet – odnosi se na sve fakultete, umjetničke akademije, sve sveučilišne studije prema bolonjskom programu te magistarski znanstveni, stručni i umjetnički studij
- 7 ako je upravitelj obranio doktorsku disertaciju i stekao akademski stupanj doktora znanosti ili doktora umjetnosti.

Tablica 2.2. Obiteljska radna snaga i zaposleni radnici na obiteljskome poljoprivrednom gospodarstvu (od 2. lipnja 2019. do 1. lipnja 2020.)

U ovoj tablici daju se podaci o članovima obiteljskoga poljoprivrednoga gospodarstva i radnoj snazi u promatranome obiteljskome poljoprivrednom gospodarstvu (**pogledati definiciju obiteljskoga poljoprivrednoga gospodarstva s poljoprivrednom proizvodnjom**), i to posebno za članove obiteljskoga poljoprivrednoga gospodarstva, a posebno za stalno zaposlene radnike na obiteljskome poljoprivrednom gospodarstvu.

Odgovor na pitanja o radnoj snazi u promatranome obiteljskome poljoprivrednom gospodarstvu daje se za razdoblje od 2. lipnja 2019. do 1. lipnja 2020., pojedinačno za svakog člana obiteljskoga poljoprivrednoga gospodarstva.

Podaci se prikupljaju redosljedom: najprije za osobu na koju se vodi obiteljsko poljoprivredno gospodarstvo s poljoprivrednom proizvodnjom (vlasnika/korisnika), a zatim redosljedom za njegova supružnika, njihovu djecu (stariju od 15 godina) te za ostale članove obiteljskoga poljoprivrednoga gospodarstva, dok se na kraju upisuju podaci za stalno ili privremeno zaposlene radnike na obiteljskome poljoprivrednom gospodarstvu.

Podaci o radnoj snazi na obiteljskome poljoprivrednom gospodarstvu prikupljaju se za sve osobe koje su završile obvezno obrazovanje, tj. za osobe koje su u referentnom razdoblju istraživanja navršile 15 godina. Dakle, nije potrebno upisivati podatke za djecu do 15 godina.

Za osobu na koju se vodi obiteljsko poljoprivredno gospodarstvo (vlasnika/korisnika) i ostale članove obiteljskoga poljoprivrednoga gospodarstva upisuju se sljedeći podaci: spol, odnos prema vlasniku/korisniku, oznaka za upravitelja, navršene godine starosti na dan 1. lipnja 2020., prosječan broj dnevno odrađenih sati na obiteljskome poljoprivrednom gospodarstvu utrošen za poljoprivredne aktivnosti, bavi li se član obiteljskoga poljoprivrednoga gospodarstva ostalim dohodovnim djelatnostima (nepoljoprivrednim).

Pod obilježjem **vlasnik/korisnik**, odnosno osoba na koju se vodi obiteljsko poljoprivredno gospodarstvo s poljoprivrednom proizvodnjom, **smatra se onaj član obiteljskoga poljoprivrednoga gospodarstva koji je pravno i ekonomski odgovoran za rad gospodarstva**; na čije ime gospodarstvo funkcionira, tj. onaj tko preuzima ekonomske rizike poslovanja. Vlasnik/korisnik može imanje posjedovati izravno, unajmiti ga, zakupiti na dulje vrijeme ili ga dobiti na uživanje ili povjerenje.

Ako se više članova obiteljskoga poljoprivrednoga gospodarstva smatra vlasnikom/korisnikom, potrebno je odrediti samo jednoga i podaci o njemu upisuju se u redak 1.

Radnici stalno zaposleni na obiteljskome poljoprivrednom gospodarstvu jesu osobe koje su posljednjih 12 mjeseci radile na obiteljskome poljoprivrednom gospodarstvu svaki tjedan, bez obzira na to koliko su sati na tjedan radile, i one koje su zbog određenih razloga radile redovito samo dio tog razdoblja, npr. radi školovanja, bolesti, nesreće ili smrti, početka ili prestanka radnog odnosa u posljednjih 12 mjeseci ili prestanka rada zbog prirodnih nesreća (poplava, požara i drugo). **U zaposlene osobe ne pripadaju sezonski radnici koji nemaju ugovor o zapošljavanju.**

Kako odgovoriti na pitanja?

B0_1 Koliko je članova obitelji, osim nositelja, radilo na obiteljskome poljoprivrednom gospodarstvu?

Treba upisati koliko članova obitelji radi na obiteljskome poljoprivrednom gospodarstvu.

B0_2 Koliko je stalno zaposlenih osoba radilo na obiteljskome poljoprivrednom gospodarstvu?

Treba upisati broj stalno zaposlenih osoba na obiteljskome poljoprivrednom gospodarstvu.

Nakon toga sljedeći modaliteti popunjavaju se za obiteljsku radnu snagu i zaposlene osobe na obiteljskome poljoprivrednom gospodarstvu za koje se ne popunjava modalitet: stupac 2 Odnos prema vlasniku/korisniku.

U stupac 1 **Spol** upisuje se spol za vlasnika/korisnika i ostale članove obiteljskoga poljoprivrednoga gospodarstva. Upisuje se modalitet **1** za muški spol, a modalitet **2** za ženski spol.

U stupac 2 **Odnos prema vlasniku/korisniku** upisuje se jedan od ponuđenih modaliteta: **2** suprug/a, **3** sin/kći, **4** majka/otac, **5** snaha/zet, **6** unuk/a, **7** svekar/svekrva, **8** ostali srodnici i **9** nesrodnici.

U stupac 3 kraj osobe koja je upravitelj upisuje se jedan od ponuđenih odgovora (Da ili Ne).

Upravitelj je osoba odgovorna za uobičajene dnevne financijske i proizvodne poslove vođenja gospodarstva. Na imanju može postojati samo jedan upravitelj.

U stupac 4 **Navršene godine starosti** upisuje se podatak za svaku osobu prema stanju na dan 1. lipnja 2020.

U stupac 5 **Prosječan broj dnevno odrađenih sati u poljoprivredi** potrebno je **upisati prosječan broj dnevno odrađenih sati za promatrano razdoblje** (od 2. lipnja 2019. do 1. lipnja 2020.).

Potrebno je upisati vrijeme utrošeno na poljoprivredne aktivnosti. Kućanski poslovi nisu uključeni.

Upisuje se jedan od ponuđenih modaliteta:

1. ako radi prosječno do 2 sata dnevno
2. za prosječno 2 – 4 sata rada dnevno
3. za prosječno 4 – 6 sati rada dnevno
4. za prosječno 6 – 8 sati rada dnevno
5. za više od 8 sati rada dnevno

Sve osobe koje su u mirovini, ali i dalje rade na obiteljskome poljoprivrednom gospodarstvu uključene su u poljoprivrednu radnu snagu.

Poljoprivredne aktivnosti jesu:

- organizacija proizvodnje i prodaje poljoprivrednih proizvoda
- uzgoj svih vrsta usjeva (oranje, spremanje sijena, žetva itd.), uključujući voćarstvo i vinogradarstvo
- uzgoj životinja (priprema i distribucija hrane, proizvodnja mlijeka, briga o životinjama itd.)
- sav posao koji se obavlja na obiteljskome poljoprivrednom gospodarstvu, a tiče se skladištenja i pripreme za tržište primarnih poljoprivrednih proizvoda (silaža, pakiranje itd.)
- radovi na održavanju (na gospodarskim zgradama, mehanizaciji, instalacijama itd.)
- prijevoz za potrebe obiteljskoga poljoprivrednoga gospodarstva, sve dok to obavlja radna snaga s obiteljskoga poljoprivrednoga gospodarstva
- sve nedjeljive nepoljoprivredne sekundarne djelatnosti. Te su djelatnosti usko povezane s poljoprivrednom proizvodnjom i **ne mogu se odvajati od glavnih poljoprivrednih djelatnosti** (npr. proizvodnja maslaca i drugih mliječnih proizvoda, prerada voća, grožđa i povrća i drugo – pretežno **za vlastite potrebe**).

Nepoljoprivredne aktivnosti jesu:

- rad osoba koje su unajmljene preko posrednika ili putem agencija
- prerada poljoprivrednih proizvoda, npr. prerada mlijeka u sir, prerada mesa, prerada voća i povrća i drugo – pretežno **za prodaju**
- uzgoj i iskorištavanje šuma, npr. sječa za ogrjev, pružanje šumarskih usluga s mehanizacijom
- pružanje usluga s poljoprivrednom mehanizacijom
- turizam i smještaj te druge aktivnosti vezane za slobodno vrijeme
- ručni rad (obrt)
- uzgoj i ulov riba te ostalih slatkovodnih i morskih organizama
- uzgoj divljači (za sportske namjene)
- sve druge dohodovne djelatnosti koje obavljaju vlasnik/korisnik ili ostali članovi obiteljskoga poljoprivrednoga gospodarstva.

Pri određivanju radnih sati dnevno utrošenih na poljoprivredne aktivnosti treba imati na umu da je tu riječ o prosječnom broju radnih sati i da treba promatrati cjelokupno razdoblje u trajanju od jedne godine. Pritom treba voditi brigu o tome da je kod poljoprivrednih aktivnosti izražena sezonska narav poslova. Stoga će se izračun broja radnih sati dnevno trebati prilagoditi toj činjenici.

Puno radno vrijeme označuje minimalan broj sati u skladu s propisima u Republici Hrvatskoj i ugovorima o radu. Prema trenutno važećem Zakonu o radu, puno radno vrijeme u Republici Hrvatskoj ne smije biti dulje od 40 sati tjedno iako je u praksi moguće da efektivan broj radnih sati utrošen na obiteljskim poljoprivrednim gospodarstvima bude veći od 40 sati (npr. uključeni su prekovremeni sati).

Dani izostanka i bolovanja ne uračunavaju se u radne dane.

U stupac 6, ako se član gospodarstva/radnici zaposleni na obiteljskome poljoprivrednom gospodarstvu bave **ostalim dohodovnim djelatnostima**, treba upisati jedan od ponuđenih modaliteta.

Ostala dohodovna djelatnost jest svaka djelatnost osim poljoprivredne koja se obavlja radi stjecanja zarade bilo u novcu bilo u poljoprivrednim proizvodima ili uslugama. To su djelatnosti koje se obavljaju na obiteljskome poljoprivrednom gospodarstvu, npr. usluge smještaja i prehrane turista, izrada suvenira, igrački, pletenje košara i obrada drva i drugo. Uključen je i poljoprivredni rad na drugom gospodarstvu te rad u nepoljoprivrednim poduzećima ili drugim ustanovama.

Ovdje je potrebno upisati jedan od ponuđenih modaliteta za potvrđan odgovor za sljedeća pitanja – **B22_6 Bavi li se član obiteljskoga poljoprivrednoga gospodarstva ostalim dohodovnim djelatnostima?**

- 1. kao glavnom djelatnosti** – znači da se član obiteljskoga poljoprivrednoga gospodarstva/radnik bavi nekom gore navedenom djelatnosti kao glavnom i ona mu oduzima više vremena u odnosu na poljoprivredne poslove ili se uopće ne bavi poljoprivrednom djelatnosti.
- 2. kao sporednom (dopunskom) djelatnosti** – znači da se član obiteljskoga poljoprivrednoga gospodarstva/radnik bavi nekom navedenom djelatnosti kao dopunskom i ona mu oduzima manje vremena u odnosu na poljoprivredne poslove.
- 3. Ne bavi se ostalim dohodovnim djelatnostima. ➔ B23_1**

Modaliteti se **ne upisuju** za one osobe koje izjave da obavljaju samo poljoprivredne poslove ili kućanske poslove i polje ostaje prazno.

U stupac 7 potrebno je upisati jedan od ponuđenih modaliteta za potvrđan odgovor za sljedeća pitanja – **B22_7 Je li ta djelatnost?**

1. **izravno vezana za obiteljsko poljoprivredno gospodarstvo (vidi tablicu 2.6.1.)**
2. **nije izravno vezana za obiteljsko poljoprivredno gospodarstvo.**

Ostale dohodovne djelatnosti izravno povezane s obiteljskim poljoprivrednim gospodarstvom jesu djelatnosti u kojima se upotrebljavaju resursi obiteljskoga poljoprivrednoga gospodarstva (površine, zgrade, strojevi itd.) ili njegovi proizvodi. Time su obuhvaćeni nepoljoprivredni rad i poljoprivredni rad za druga poljoprivredna gospodarstva. Čista financijska ulaganja nisu obuhvaćena. Nije obuhvaćeno ni davanje zemljišta u zakup za različite djelatnosti bez daljnjeg sudjelovanja u tim djelatnostima.

Ostale dohodovne djelatnosti koje nisu izravno povezane s obiteljskim poljoprivrednim gospodarstvom odnose se na nepoljoprivredni rad na obiteljskome poljoprivrednom gospodarstvu i rad izvan obiteljskoga poljoprivrednoga gospodarstva. Obuhvaćene su sve djelatnosti koje se obavljaju za naknadu (plaću, nadnicu, dobit ili drugu naknadu, uključujući plaćanje u naravi) osim sljedećih djelatnosti:

- a) poljoprivredni rad na obiteljskome poljoprivrednom gospodarstvu
- b) ostale dohodovne djelatnosti nositelja obiteljskoga poljoprivrednoga gospodarstva izravno povezane s obiteljskim poljoprivrednim gospodarstvom.

Pojam ostale dohodovne djelatnosti koje nisu povezane s obiteljskim poljoprivrednim gospodarstvom odnosi se na ostale dohodovne djelatnosti:

- a) na obiteljskome poljoprivrednom gospodarstvu (nepoljoprivredni rad na poljoprivrednom gospodarstvu) ili
- b) izvan obiteljskoga poljoprivrednoga gospodarstva.

Primjer 1.

- a) Proizvodnja mlijeka za vlastitu potrošnju i za tržište jest poljoprivredna aktivnost.
- b) Prerada uglavnom vlastita i djelomično kupljena mlijeka u mliječne proizvode (sir, maslac, itd.) na obiteljskome poljoprivrednom gospodarstvu za vlastitu potrošnju i prodaju jest ostala dohodovna djelatnost na obiteljskome poljoprivrednom gospodarstvu (prerada poljoprivrednih proizvoda – meso, sir).
- c) Prerada isključivo kupljena mlijeka u mliječne proizvode (sir, maslac itd.) za prodaju još je jedna aktivnost koja nije izravno vezana za obiteljsko poljoprivredno gospodarstvo jer ne prerađuje mlijeko koje je proizvedeno na obiteljskome poljoprivrednom gospodarstvu iako se koriste resursi obiteljskoga poljoprivrednoga gospodarstva (radna snaga i oprema).

Primjer 2.

- a) Košnja livada traktorskom kosilicom na vlastitome obiteljskome poljoprivrednom gospodarstvu jest poljoprivredna aktivnost.
- b) Korištenje traktora za košnju livada na drugom gospodarstvu jest ostala dohodovna djelatnost toga obiteljskoga poljoprivrednoga gospodarstva koja proizlazi iz poljoprivredne aktivnosti na obiteljskome poljoprivrednom gospodarstvu (korištenje mehanizacije i radne snage s promatranoga gospodarstva). Razvrstava se u kategoriju ostalih dohodovnih djelatnosti: "ugovorni rad s mehanizacijom i opremom za druga poljoprivredna gospodarstva".
- c) Iznajmljivanje te iste kosilice za košnju livada u općinskom parku jest ostala dohodovna djelatnost toga obiteljskoga poljoprivrednoga gospodarstva koja proizlazi iz poljoprivredne aktivnosti na obiteljskome poljoprivrednom gospodarstvu (primjena mehanizacije i radne snage s poljoprivrednoga gospodarstva). Budući da gradski park nije poljoprivredno zemljište, a općina nije poljoprivredno gospodarstvo, tu ćemo aktivnost upisati kao "ugovorni rad s mehanizacijom i opremom – nepoljoprivredni rad".

Primjer 3.

- a) Akvakultura je ostala dohodovna djelatnost na gospodarstvu ako se vodno tijelo za uzgoj ribe nalazi na gospodarstvu (ribnjak, bajer, potok), a radnici na poljoprivrednim gospodarstvima jesu zaposlenici s obiteljskoga poljoprivrednoga gospodarstva.
- b) Ribnjak je na obiteljskome poljoprivrednom gospodarstvu, ali se daje u najam. Ovu ćemo aktivnost upisati kao "još jednu ostalu dohodovnu aktivnost izvan poljoprivrednog sektora – aktivnosti koje nisu vezane za obiteljsko poljoprivredno gospodarstvo" jer je to samo pitanje ribnjaka i ova aktivnost nije povezana s redovitim aktivnostima na poljoprivrednom gospodarstvu (ribnjak se ne koristi za bilo kakvu poljoprivrednu djelatnost).

Primjer 4.

- a) Kći nositelja obiteljskoga poljoprivrednoga gospodarstva jest profesorica povijesti umjetnosti. Radi u školi i nije zainteresirana za svoje gospodarstvo. Ne radi na obiteljskome poljoprivrednom gospodarstvu. Ona je član obiteljskoga poljoprivrednoga gospodarstva, ali nije ekonomski aktivna osoba na tome poljoprivrednom gospodarstvu.
- b) Kći nositelja obiteljskoga poljoprivrednoga gospodarstva jest profesorica povijesti umjetnosti. Radi u školi i samo povremeno radi na poljoprivrednom gospodarstvu (hrani stoku kada su ostali članovi gospodarstva odsutni). Osim toga, bavi se lončarstvom, izradom suvenira, ukrasa i ukrasnih predmeta od drveta. Budući da se ove aktivnosti odnose na tradicionalno znanje o gospodarstvu i očuvanje kulturne baštine, one će biti registrirane kao dohodovne djelatnosti – "ručni rad".
- c) Kći nositelja obiteljskoga poljoprivrednoga gospodarstva jest profesorica povijesti umjetnosti. Bavi se lončarstvom, izradom suvenira i izradom ukrasnih predmeta od drveta, kao glavnom djelatnošću (registrirana kao samostalni poduzetnik). Ne bavi se poljoprivrednim aktivnostima na obiteljskome poljoprivrednom gospodarstvu. Budući da se djelatnost keramike, svijeća i izrade ukrasnih predmeta odnosi na tradicionalno znanje o gospodarstvu i očuvanje baštine, smatrat ćemo je aktivnom osobom na obiteljskome poljoprivrednom gospodarstvu te ćemo aktivnosti navesti kao ostale dohodovne aktivnosti iz područja domaćih obrta. Njegova kći povremeno sudjeluje u organizaciji različitih kulturnih događanja za mlade za koje na obiteljskome poljoprivrednom gospodarstvu priprema različite dekoracije (to je njezina sporedna aktivnost). Za kći i nositelja obiteljskoga poljoprivrednoga gospodarstva to je "ostala dohodovna djelatnost" – aktivnost koja nije izravno vezana za obiteljsko poljoprivredno gospodarstvo. "

Primjer 5.

Sin nositelja obiteljskoga poljoprivrednoga gospodarstva redovito se bavi stočarstvom ("poljoprivredna djelatnost") iako je samostalni poduzetnik koji ima poljoljekarnu ("ostala dohodovna djelatnost izvan poljoprivredne djelatnosti koja se obavlja na gospodarstvu"). Prodaja proizvoda iz poljoljekarne nije povezana s poljoprivredom i obiteljskim poljoprivrednim gospodarstvom jer, za svrhu obavljanja ove djelatnosti, ne koristi ni poljoprivrednu opremu ni poljoprivredne proizvode, a njegov se poslovni prostor ne odnosi na resurse poljoprivrednoga gospodarstva.

Primjer 6.

Nerast s obiteljskoga poljoprivrednoga gospodarstva koristi se za osjemenjivanje ženki na drugim gospodarstvima ("ostale nespomenute aktivnosti", djelatnosti koje proizlaze iz poljoprivrede).

Primjer 7.

Na obiteljskome poljoprivrednom gospodarstvu uzgaja se nekoliko konja koji se hrane stočnom hranom, koja se uglavnom proizvodi na obiteljskome poljoprivrednom gospodarstvu (poljoprivredna djelatnost). Nositelj obiteljskoga poljoprivrednoga gospodarstva s ovim konjima podučava turiste jahanju na obližnjem gospodarstvu koje ima registriranu turističku djelatnost ("ostale nespomenute aktivnosti").

Jahanje životinja, održavanje skijaških žičara, iznajmljivanje sportske opreme i površina za kampiranje i piknike, ako se provodi na obiteljskim poljoprivrednim gospodarstvima koja imaju seoski turizam, dio je turističke djelatnosti tih gospodarstava, odnosno ostale dohodovne djelatnosti "turizam, pružanje usluga i druge rekreacijske aktivnosti".

Primjer 8.

Stara štala koristi se za skladištenje sijena i druge stočne hrane tijekom zime ("poljoprivredna aktivnost"). Ljeti se daje u najam ribičima za skladištenje plovila i ribolovnih alata ("ostale nespomenute aktivnosti"). Ako se stara štala nije koristila za skladištenje hrane, davanje u najam ovog prostora bila bi "još jedna dohodovna djelatnost izvan poljoprivredne djelatnosti koja se obavlja na poljoprivrednom gospodarstvu" (iznajmljivanje nekretnina).

Primjer 9.

Proizvodnja stajskoga gnoja za gnojidbu poljoprivrednog zemljišta, ako gnojivo redovito prodaje poljoprivrednik, spada u ostale dohodovne djelatnosti "ostale nespomenute aktivnosti", ali ako od toga stajskoga gnoja proizvodi i prodaje energiju, tada se ta aktivnost upisuje kao "proizvodnja obnovljive energije". Na obiteljskim poljoprivrednim gospodarstvima mogu se proizvesti različite vrste energije (toplinska, električna itd.). Ako obiteljsko poljoprivredno gospodarstvo ne prodaje tu energiju, nego ju koristi za vlastite potrebe, djelatnost proizvodnje energije ne spada u ostalu dohodovnu djelatnost.

Primjer 10.

Nositelj obiteljskoga poljoprivrednoga gospodarstva unajmio je radnika da očisti staje. Nakon završetka radova čisti sinovu automehaničarsku radionicu. Budući da se autolimarija ne odnosi na poljoprivredu, rad ovog zaposlenika neće se uzeti u obzir.

Ako je bilo koje obiteljsko poljoprivredno gospodarstvo uključeno u proizvodnju električne energije iz bilo kojega obnovljivog izvora (drvena biomasa, stajski gnoj, izvori vode, vjetroelektre, solarni izvori, ostala biomasa), ova aktivnost mora biti unesena kao ostala dohodovna djelatnost "proizvodnja obnovljive energije".

Tablica 2.3. Plan sigurnosti na obiteljskome poljoprivrednom gospodarstvu

Smatra se da obiteljsko poljoprivredno gospodarstvo ima plan sigurnosti ako je provelo procjenu rizika na radnome mjestu radi smanjenja opasnosti na poslu, što je rezultiralo pisanim dokumentom (kao što je "plan sigurnosti na obiteljskom gospodarstvu").

B23_1 Ima li obiteljsko poljoprivredno gospodarstvo plan za sigurnost kako bi se umanjile opasnosti povezane s radom?

1. Da. ➔ B24_1

2. Ne. ➔ B24_1

Tablica 2.4. Uloženi rad ugovaratelja

Uloženi rad ugovaratelja ukupni je broj sati s punim radnim vremenom osoba na obiteljskome poljoprivrednom gospodarstvu koje nisu na njemu izravno zaposlene (npr. podugovaratelji, zaposlenici trećih strana). Uključuje unajmljivanje radnika s mehanizacijom.

B24_1 Koliki je ukupan broj radnih sati utrošen na rad ugovaratelja?

Upisuje se ukupan broj sati utrošen na rad ugovaratelja.

Tablica 2.5. Sezonska radna snaga (od 2. lipnja 2019. do 1. lipnja 2020.)

Pod pojmom **sezonska radna snaga** podrazumijevaju se osobe koje su povremeno radile na obiteljskome poljoprivrednom gospodarstvu u promatranom razdoblju od godinu dana (od 2. lipnja 2019. do 1. lipnja 2020.). Upisuje se broj osoba (odvojeno broj muških i broj ženskih osoba), ukupan broj radnih sati, posebno za mušku, a posebno za žensku radnu snagu.

B25_1 Je li bila unajmljena sezonska muška radna snaga?

1. Da. ➔ B25_1a
2. Ne. ➔ B25_2

B25_1a Koliki je bio broj unajmljenih muških osoba?

Upisuje se broj unajmljenih muških osoba.

B25_1b Koliki je ukupan broj radnih sati utrošila muška radna snaga?

Upisuje se ukupan broj sati.

B25_2 Je li bila unajmljena sezonska ženska radna snaga?

1. Da. ➔ B25_2a
2. Ne. ➔ C3 ili B261_1

B25_2a Koliki je bio broj unajmljenih ženskih osoba?

Upisuje se broj unajmljenih ženskih osoba.

B25_2b Koliki je ukupan broj radnih sati utrošila ženska radna snaga?

Upisuje se ukupan broj radnih sati.

Tablica 2.6. Ostale dohodovne djelatnosti na obiteljskome poljoprivrednom gospodarstvu (od 2. lipnja 2019. do 1. lipnja 2020.)

2.6.1. Ostale dohodovne djelatnosti izravno vezane za obiteljsko poljoprivredno gospodarstvo

Ovdje se prikupljaju informacije o tome obavlja li obiteljsko poljoprivredno gospodarstvo ostale dohodovne djelatnosti, koje ne potpadaju pod poljoprivredne djelatnosti, ali su izravno vezane za obiteljsko poljoprivredno gospodarstvo i s pomoću njih se ostvaruje dohodak (vidi tablicu 2.6.1.).

To su djelatnosti kod kojih se koriste ili resursi obiteljskoga poljoprivrednoga gospodarstva (površina zemljišta, zgrade, strojevi, radna snaga) ili proizvodi s obiteljskoga poljoprivrednoga gospodarstva. Isto obiteljsko poljoprivredno gospodarstvo može obavljati nekoliko takvih djelatnosti, pri čemu bi trebalo upisati svaku djelatnost.

Ako se na obiteljskome poljoprivrednom gospodarstvu koristi samo neobiteljska radna snaga, a ne koristi se nijedan od navedenih resursa, takve dohodovne djelatnosti ovdje se ne upisuju.

Isključene su i djelatnosti kod kojih ne postoji izravna povezanost, npr. ako na obiteljskome poljoprivrednom gospodarstvu postoji dućan u kojemu se ne prodaju vlastiti proizvodi, takva djelatnost ovdje se ne upisuje.

B261_1 Koje su ostale dohodovne djelatnosti obiteljskoga poljoprivrednoga gospodarstva?

Upisuje se jedan od ponuđenih modaliteta:

1. **Pružanje zdravstvenih, društvenih i obrazovnih usluga** – sve aktivnosti koje su povezane s pružanjem zdravstvenih, socijalnih ili obrazovnih usluga i/ili poslovne aktivnosti kojima se koriste sredstva obiteljskoga poljoprivrednoga gospodarstva ili njegovi primarni proizvodi.
2. **Turizam** – sve djelatnosti u turizmu, usluge smještaja i prehrane, obilazak obiteljskoga poljoprivrednoga gospodarstva za turiste i druge skupine, sport i rekreacija, pri čemu se koriste bilo površina zemljišta, zgrade bilo radna snaga i drugi resursi s imanja.
3. **Ručni rad (rukotvorine)** – upisuje se ako se obiteljsko poljoprivredno gospodarstvo bavi ručnim radom, npr. pletenjem košara, vezenjem, izradom suvenira, igrački i drugo te pritom koristi resurse s obiteljskoga poljoprivrednoga gospodarstva, neovisno o načinu prodaje tih proizvoda.
4. **Prerada poljoprivrednih proizvoda** – svi procesi prerade koji primarne poljoprivredne proizvode prerađuju u sekundarne odnosno gotove, neovisno o tome je li sirovina proizvedena na obiteljskome poljoprivrednom gospodarstvu ili je kupljena izvana. Pod preradom poljoprivrednih proizvoda smatra se proizvodnja vina, proizvodnja maslinova ulja, prerada mesa (izrada svježih i trajnih mesnih proizvoda, sušenje mesa itd.), prerada mlijeka (izrada sira i raznih mliječnih proizvoda), prerada voća i povrća (kiseljenje repe i kupusa, pasteriziranje i sušenje povrća, pečenje kruha i peciva u krušnim pećima itd.).
Ako se prerada poljoprivrednih proizvoda obavlja isključivo za vlastitu potrošnju, ovdje se ne upisuje.
5. **Proizvodnja energije iz obnovljivih izvora** – upisuje se ako se obiteljsko poljoprivredno gospodarstvo bavi proizvodnjom i prodajom viška električne energije dobivene upotrebom energije vjetra, paljenjem slame, proizvodnjom bioplina i drugo ili ako obiteljsko poljoprivredno gospodarstvo prodaje poljoprivredne proizvode (drvo ili slamu) za proizvodnju energije.
Ako obiteljsko poljoprivredno gospodarstvo tako proizvedenu energiju koristi isključivo za vlastite potrebe, ovdje se ne upisuje.
6. **Akvakultura** – ne upisuje se ako se obiteljsko poljoprivredno gospodarstvo bavi samo ribolovom (slatkovodnim ili morskim).
7. **Ugovoreni rad s mehanizacijom i opremom na obiteljskome poljoprivrednom gospodarstvu** – upisuje se ako se koristi oprema s obiteljskoga poljoprivrednoga gospodarstva i obavlja:
 - poljoprivrednu djelatnost (djelatnosti u vezi s obradom tla, sjetvom i sadnjom, spremanjem sijena i proizvoda s vlastitom poljoprivrednom mehanizacijom koje poljoprivrednik obavlja za druge, tj. ne za rad na vlastitome obiteljskome poljoprivrednom gospodarstvu)
8. **Ugovoreni rad s mehanizacijom i opremom na obiteljskome poljoprivrednom gospodarstvu** – upisuje se ako se koristi oprema s obiteljskoga poljoprivrednoga gospodarstva i obavlja:
 - nepoljoprivrednu djelatnost (npr. djelatnosti čišćenja snijega, usluge prijevoza, odvoz smeća itd.).
9. **Obrada drva za tržište** (npr. piljenje drva, proizvodnja ogrjevnog drva za prodaju i slično), pri čemu se daljnja obrada, kao što je proizvodnja namještaja od drva upisuje pod obilježje ručni rad).
10. **Šumarstvo**. Šumarski radovi kod kojih se koriste poljoprivredna radna snaga te strojevi i oprema obiteljskoga poljoprivrednoga gospodarstva koji se obično koriste u poljoprivredi.
11. **Ostalo** (sve druge nenabrojene djelatnosti kojima obiteljsko poljoprivredno gospodarstvo ostvaruje dohodak (npr. uzgoj krznaša, sakupljanje i prerada ljekovitog bilja i šumskih plodova i slično).

2.6.2. Udio ostalih dohodovnih djelatnosti, u %

Udio prometa ostalih dohodovnih djelatnosti izravno vezanih za obiteljsko poljoprivredno gospodarstvo u ukupnom prometu obiteljskoga poljoprivrednoga gospodarstva (uključujući izravna plaćanja) izračunava se prema sljedećoj formuli:

$$UDIO = \frac{\text{promet ostalih dohodovnih djelatnosti izravno vezanih za obiteljsko poljoprivredno gospodarstvo}}{\text{ukupan promet obiteljskoga poljoprivrednoga gospodarstva (poljoprivredne i ostale poljoprivredne djelatnosti izravno vezane za obiteljsko poljoprivredno gospodarstvo) + izravna plaćanja}} \times 100$$

Izravna plaćanja uključuju vezana i nevezana izravna plaćanja, ali isključuju subvencije na investicije.

B262_1 Koliki je bio udio ostalih dohodovnih djelatnosti u ukupnom prihodu obiteljskoga poljoprivrednoga gospodarstva?

Upisuje se jedan od ponuđenih modaliteta:

1. $\geq 0 \leq 10\%$
2. $> 10 \leq 50\%$
3. $> 50 \leq 100\%$

Skupina C:

Korištenje zemljišta, očekivani prirodni važnijih usjeva i površine u ekološkoj poljoprivredi

Tablica 3. Korištena poljoprivredna površina (1. lipnja 2020.)

Korištena poljoprivredna površina obuhvaća oranice, vrtove, povrtnjake, livade, pašnjake, rasadnike, voćnjake, maslinike, vinograde te površine pod ostalim trajnim usjevima.

Korištena poljoprivredna površina iskazuje se u hektarima (ha) i arima (a).

$$1 \text{ a (ar)} = 100 \text{ m}^2$$

$$1 \text{ ha (hektar)} = 100 \text{ a (ara)}$$

$$1 \text{ ha (hektar)} = 10\,000 \text{ m}^2$$

Površine koje se odnose na hektare upisuju se cijelim brojevima, dok se površine koje se odnose na are upisuju na dvije decimale.

Oranica je zemljište koje se redovito obrađuje i kultivira i nalazi se u sustavu plodoreda.

Pod **plodoredom** se podrazumijeva redovito i unaprijed određeno smjenjivanje usjeva na nekom zemljištu radi učinkovitijeg korištenja kemijskih i fizičkih svojstava tla. U površine oranica uračunavaju se i ugari.

Usjevi na oranicama izmjenjuju se u pravilu svake godine, ali mogu biti i višegodišnji usjevi. Ako se jedan usjev uzgaja dulje od pet godina na istoj površini, tada se ta površina ne smatra oranicom. Iznimno se oranicom smatra površina pod pojedinim vrstama povrća, industrijskim biljem ili ukrasnim biljem (npr. hmelj, jagode, ruže, razne vrste ukrasnog bilja i drugo) koje mogu zauzimati tlo dulje od pet godina.

Oranice koje nisu obrađivane dulje razdoblje iz socijalnih, ekonomskih i drugih razloga upisuju se u neobrađeno ili nekorišteno poljoprivredno zemljište. Zemljište koje se definitivno ne obrađuje može se isključiti iz oranica, čak i ako je prošlo manje od pet godina od posljednje sjetve.

Vrtovi su posebno uređene površine koje imaju proveden uređaj za navodnjavanje i na kojima se primjenjuju intenzivne mjere agrotehnike (gnojidba i zaštita bilja).

Na oranicama i vrtovima uzgajaju se sljedeće skupine usjeva: žitarice za proizvodnju suhog zrna, suhe mahunarke i proteinski usjevi za proizvodnju suhog zrna, korjenasto bilje, industrijsko bilje, aromatsko, začinsko i ljekovito bilje, krmno bilje, povrće (na otvorenome i pod zaštitom), cvijeće i ukrasno bilje, sjeme i sadni materijal.

U ovu tablicu upisuju se samo **površine glavnih usjeva** i pri raščlanjivanju zasijanih površina svaka se površina upisuje samo **jedanput**.

Ako se ne može odrediti drukčije, **glavni usjev jest onaj koji ima najveću vrijednost proizvodnje**.

Ako se na istoj površini nalazi više usjeva, upisuje se podatak za svaki usjev posebno (npr. kukuruz i grah). Ako to nije moguće, upisuje se površina usjeva koji ima veću ekonomsku vrijednost.

U ovu tablicu upisuju se i površine usjeva u ekološkoj poljoprivredi.

Ekološka poljoprivreda pojam je koji često povezujemo s poljoprivrednom proizvodnjom hrane u kojoj se ne koriste nikakva umjetna gnojiva, kemikalije i pesticidi. Ekološka poljoprivredna proizvodnja mora se obavljati u skladu s posebnim propisima tako da su parcele poljoprivrednog zemljišta, lokacije proizvodnje i skladištenja jasno odvojene od jedinice koja ne proizvodi prema pravilima ekološke poljoprivredne proizvodnje.

Podatak se upisuje za ukupnu poljoprivrednu površinu za ona gospodarstva na kojima se primjenjuju metode ekološke proizvodnje i koje su certificirane u skladu s nacionalnim pravilima ili pravilima Europske unije, kao i za površinu koja je u fazi prelaska (pripreme) na metode ekološke proizvodnje koje će biti certificirane prema nacionalnim pravilima ili pravilima Europske unije.

Upisuje se površina prema vrstama usjeva navedenima u tablici, i to posebno za svaku od navedenih vrsta usjeva. Ovdje se upisuje površina koja se nalazi u fazi pripreme, kao i one površine koje su već certificirane za ekološki uzgoj.

U ovu tablicu upisuju se očekivani prosječni prirodni važnijih usjeva. Iako se očekivani prirodni ranih i kasnih usjeva procjenjuje dok je usjev još na polju, iskazuje se kao realan prirod koji će se raspolagati nakon žetve.

Prosječan prirod po hektaru važnijih ranih i kasnih usjeva iskazuje se u tonama po hektaru i s pripadajućim sadržajem vlage: žitarice, 13%, uljana repica, 9%, i kukuruz za zrno (merkantilni i sjemenski), 14%. Također je uključen očekivani prirod zrna korištenoga za silažu i preračunanoga na 14% vlage.

C3_0 Kojim ste se kategorijama poljoprivrednih površina koristili?

Moguće je odabrati neke od navedenih kategorija:

1. oranice i vrtovi
2. povrtnjaci (uzgoj povrća i cvijeća pretežno za vlastite potrebe)
3. livade – korištene
4. intenzivni pašnjaci – korišteni
5. ekstenzivni pašnjaci – korišteni
6. trajni travnjaci koji se više ne koriste za proizvodnju i ispunjavaju uvjete za dobivanje potpora
7. košaračka vrba

8. božićna drvca
9. rasadnici
10. vinogradi
11. voćnjaci
12. maslinici
13. objekti za uzgoj gljiva
14. Nemam korištenu poljoprivrednu površinu. ➔ **tablica 11. Ostalo zemljište**

Koje ste poljoprivredne kulture zasijali na oranicama i vrtovima?

Upisuju se odgovori od C3_1 do C3_48.

Žitarice za proizvodnju zrna (od C3_1 do C3_13)

Obuhvaćene su površine zasijane žitaricama **za proizvodnju zrna**, bez obzira na to je li prirodan, upotrijebljen na gospodarstvu (brašno), upotrijebljen za prehranu stoke ili za sjeme. Ne upisuju se površine namijenjene (u zelenom stanju) za ishranu stoke (Žitarice požnjevene u zelenom stanju – C3_36).

Kod kukuruza za zrno treba uključiti i površine namijenjene za silažu zrna sa ili bez dijelova klipa i kukuruz kokičar. Kukuruz šećerac upisuje se u tablicu C4. Svježe povrće, jagode, cvijeće i ukrasno bilje, redak 25.

Kod svih vrsta žitarica uključene su i površine namijenjene sjemenskoj proizvodnji.

Podaci se prikupljaju za sljedeće žitarice: pšenicu (ozimu i jaru), tvrdu pšenicu (durum), pravi pir, raž (ozimu i jaru), ječam (ozimi i jari – uključujući pivarski), zob, kukuruz za zrno, tritikale, proso, sirak za suho zrno te heljdu.

Suhe mahunarke i proteinski usjevi za proizvodnju suhog zrna (od C3_14 do C3_17)

Obuhvaćene su površine zasijane suhim mahunarkama i proteinskim usjevima za proizvodnju **suhog zrna**, bez obzira na to jesu li namijenjene za proizvodnju sjemena, ljudsku prehranu ili za ishranu stoke.

Upisuje se podatak o površini za sljedeće suhe mahunarke: grašak, stočni grašak, grah te površine pod ostalim mahunarkama namijenjenima za proizvodnju suhog zrna (bob, leća, lupina i drugo).

Krumpir (C3_18 i C3_19)

Upisuje se podatak o površinama pod krumpirom (merkantilni i sjemenski), i to odvojeno za rani i kasni. Ovdje **nisu** uključene površine pod krumpirom pod povrtnjacima (za vlastite potrebe), nego se upisuju u povrtnjake – C3_51.

Šećerna repa (C3_20)

Upisuje se podatak o površini pod šećernom repom, **isključujući** sjemensku.

Korjenasti usjevi za krmu i kupusnjače za krmu (od C3_21 do C3_24)

Upisuje se podatak o površini, zasađenoj ili zasijanoj stočnom repom, krmnom repicom, bundevom za ishranu stoke i ostalim korjenastim biljem (podzemna koraba, slatki krumpir za stočnu hranu, stočna mrkva, stočni kelj i drugo).

Ne upisuju se površine namijenjene sjemenskoj proizvodnji.

Industrijski usjevi (od C3_25 do C3_33)

Obuhvaćaju kulture koje se obično ne prodaju izravno za potrošnju zato što se prije konačne uporabe trebaju industrijski preraditi. Uključuju uljarice, duhan, aromatsko, začinsko i ljekovito bilje te ostalo industrijsko bilje.

Ovdje su uključene sve površine pod industrijskim biljem, bez obzira na namjenu.

Uljarice (od C3_25 do C3_29)

Upisuje se podatak o površini zasijanoj uljaricama, bez obzira na namjenu (za ulje, ljudsku prehranu ili za prehranu stoke), i to za: uljanu repicu, suncokret, soju i stočnu soju, tikvu uljanicu, ostalo uljano sjemenje (mak, lan za ulje, konoplja za ulje i drugo). Ovdje uzimamo u obzir samo površinu pod lanom i konopljom koja je namijenjena za proizvodnju sjemena za ulje.

Konoplja (C3_30)

Upisuje se podatak o površini zasijanoj industrijskom konopljom.

Duhan (C3_31)

Upisuje se podatak o površini zasijanoj duhanom.

Aromatsko, začinsko i ljekovito bilje (C3_32)

Upisuje se podatak o površini usjeva koji se koriste u parfumeriji i farmaciji, npr. kamilica, smilje, lavanda, ruža (obično Rosa x damascena Mill.) za ružino ulje ili vode koje se ekstrahiraju iz latica, melisa, menta, sikavica, različak, ružmarin, korijandar, stolisnik, timijan, origano i drugo.

Peršin, sitni luk i celer pripadaju povrću i upisuju se pod Svježe povrće, jagode, cvijeće i ukrasno bilje u tablici C4.

Usjevi koji se žanju zeleni (od C3_34 do C3_45)

Uključeni su svi usjevi koji se žanju zeleni i uglavnom su namijenjeni za krmu, proizvodnju obnovljive energije (npr. biomasa od silažnoga kukuruza) ili zelenu gnojidbu, odnosno kukuruz za silažu, leguminoze, ostale biljke koje se žanju zelene i privremeni travnjaci.

Te usjeve treba uzgajati u plodoredu s drugim usjevima tako da zauzimaju istu površinu u razdoblju kraćem od pet godina (jednogodišnji ili višegodišnji krmni usjevi).

Ovdje se **ne upisuju** površine namijenjene za proizvodnju sjemena krmnog bilja (vidi pod C3_46).

Ovdje se ne upisuje površina za naknadne usjeve.

Kukuruz za silažu (zelena masa) (C3_34)

Upisuje se površina zasijana kukuruzom koji se koristi u zelenom stanju prije mliječne zriobe za ishranu stoke ili za silažu. **Kod površine sa silažnim kukuruzom nemojte uzeti u obzir površinu zasijana kukuruzom za zrno, čije se zrno upotrebljava za siliranje.**

Ostalo jednogodišnje krmno bilje (C3_35)

To su jednogodišnje kulture namijenjene prehrani stoke, korištene u zelenom stanju. Ovdje su uključene ostale jednogodišnje trave (talijanski ljulj, facelija i drugo).

Žitarice požnjevene u zelenom stanju (C3_36)

Upisuje se površina žitarica (osim kukuruza za silažu) koje se uzgajaju i kose u zelenom stanju kao cijela biljka i koriste za krmu ili za proizvodnju obnovljive energije (proizvodnja biomase).

Krmni sirak (C3_37)

Upisuju se površine zasijane pod krmnim sirkom požnjevenim u zelenom stanju.

Sudanska trava (C3_38)

Upisuju se površine zasijane pod sudanskom travom požnjevene u zelenom stanju. To je jednogodišnji jari usjev.

Lucerna (C3_39)

Upisuju se površine zasijane pod lucernom kao monokulturom ili s visokim postotkom u smjesi.

Djeteline i mješavine djetelina (C3_40)

Obuhvaćene su crvena djetelina, bijela djetelina, smiljkita i drugo.

Stočni grašak za zelenu krmu (C3_41)

Upisuju se površine zasijane stočnim graškom za zelenu krmu (isključujući stočni grašak za suho zrno).

Ostale mahunarke u zelenom stanju (C3_42)

Upisuju se površine zasijane ostalim mahunarkama u zelenom stanju (smjesa leguminoza i žitarica, grahorica, lupina i drugo).

Višegodišnje djetelinsko-travne smjese (C3_43)

To su površine koje su zasijane mješavinom djetelina i trava gdje su djeteline zastupljene s više od 80%, a zauzimaju tlo od 1 do 5 godina.

Višegodišnje travno-djetelinske smjese (C3_44)

To su površine koje su zasijane mješavinom trava i djetelina gdje su trave zastupljene s više 80%, a zauzimaju tlo od 1 do 5 godina.

Višegodišnje trave i mješavine trava (C3_45)

To su površine koje su zasijane travama i mješavinama trava, a zauzimaju tlo od 1 do 5 godina.

Površine za proizvodnju sjemena (C3_46)

To su površine na kojima se proizvodi sjeme i presadnice za prodaju. Ovdje je uključeno sjeme povrća, krmnog bilja, šećerne repe, aromatskoga, ljekovitoga i ostalog bilja te presadnice za prodaju. Ostalo uzgojeno sjeme upisuje se pod površinu kulture na koju se odnosi, bez obzira na to je li uzgojeno za vlastite potrebe ili za prodaju.

Ugari (C3_47)

To su sve oranice i vrtovi, uključeni u plodored, obrađeni ili neobrađeni, i koji tijekom vegetacijske godine nisu namijenjeni za proizvodnju usjeva. Temeljno svojstvo ugara jest da se ono ostavlja u mirovanju kako bi se oporavilo, obično cijelu vegetacijsku godinu. Ugari mogu biti:

1. zemljište bez ikakvih usjeva
2. zemljište sa samoniklim biljem, koje se može koristiti za krmu ili se zaore
3. zemljište koje je zasijano isključivo za proizvodnju bilja namijenjenoga zelenoj gnojidbi (zeleni ugari).

POVRTNJACI (na okućnici, korišteni za vlastite potrebe) (C3_51)

To su površine odvojene od ostatka poljoprivrednog zemljišta i nalaze se, u pravilu, oko kuće i prepoznatljivi su kao povrtnjaci. Povrtnjaci su površine određene **za uzgoj usjeva (pretežno povrća) namijenjenih za potrošnju osobama koje žive u kućanstvu i uglavnom nisu namijenjeni za prodaju**. Samo povremeni višak proizvoda koji dolazi s tih površina prodaje se izvan obiteljskoga poljoprivrednoga gospodarstva.

Sve površine s kojih dolaze proizvodi koji se **kontinuirano prodaju na tržištu pripadaju pod druga obilježja (oranice i vrtovi)**, čak i ako dio tih proizvoda konzumiraju članovi obiteljskoga poljoprivrednoga gospodarstva.

C3_51 Koliko ukupno povrtnjaka imate?

Upisuje se površina povrtnjaka u m².

Ne upisuju se površine manje od 100 m².

Trajni travnjaci (od C3_52 do C3_55)

Trajni travnjaci jesu zemljišta koja se trajno (pet ili više godina) koriste za proizvodnju zeljaste krme bilo uzgojem (sijane kulture) bilo prirodnim putem (samonikle kulture) i koja nisu u sustavu plodoreda na obiteljskome poljoprivrednom gospodarstvu.

Uključuje livade, intenzivne (kontinentalne) i ekstenzivne (krške) pašnjake te trajne travnjake koji se više ne koriste za proizvodnju i ispunjavaju uvjete za dobivanje potpora.

Livade – korištene (C3_52)

Upisuju se livade koje se redovito kose (koriste) barem jedanput tijekom vegetacijske godine. Livade koje se nisu koristile dulje od godine dana upišite u tablicu 11. Ostalo zemljište (C 11_1 – neobrađeno ili nekorišteno poljoprivredno zemljište) ako nisu prorasle grmljem i niskim drvećem.

Koliko imate korištenih hektara/ara livada?

Upisuje se površina livada u hektarima i arima.

Livade koje su potpuno zarasle upisuju se u tablicu 11. Ostalo zemljište (C11_2 – Šumsko zemljište).

U livade nisu uključene:

- **površine zasijane lucernom i djetelinom.** One su već upisane u usjevima na oranicama i vrtovima (tablica C3., C3_39 i C3_40).
- **površine na oranicama i vrtovima zasijane višegodišnjim djetelinsko-travnim smjesama, višegodišnjim travno-djetelinskim smjesama i višegodišnjim travama i mješavinama trava.** One su već upisane u usjevima na oranicama i vrtovima (tablica C3., C3_43, C3_44 i C3_45).

Pašnjaci intenzivni (kontinentalni – korišteni (C3_53)

Upisuju se pašnjaci na dobrom tlu ili na tlu srednje kvalitete. To zemljište može se normalno koristiti za intenzivnu ispašu. Isključeni su:

- ekstenzivni (krški) pašnjaci, bilo da se koriste naizmjenično ili trajno
- trajni pašnjaci koji se više ne koriste za proizvodne svrhe i za koje se ima pravo na subvencije.

Upisuju se pašnjaci koji su se koristili makar jednim dijelom tijekom promatrane vegetacijske godine.

Pašnjaci koji se nisu koristili dulje od godine dana upisuju se u tablicu 11. Ostalo zemljište (redak C11_1 – neobrađeno ili nekorišteno poljoprivredno zemljište) ako nisu potpuno prorasli grmljem i niskim drvećem.

Koliko imate korištenih hektara/ara intenzivnih pašnjaka?

Upisuje se površina intenzivnih pašnjaka u hektarima i arima.

Pašnjaci koji su potpuno zarasli upisuju se u tablicu 11. Ostalo zemljište (C11_2 – Šumsko zemljište).

Pašnjaci ekstenzivni (krški) – korišteni (C3_54)

Upisuju se brdsko-planinski pašnjaci. To su pašnjaci koji, u pravilu, daju niske prinose, nalaze se na tlu loše kvalitete, primjerice na brdovitu području ili na visokoj nadmorskoj visini i u pravilu se ne poboljšavaju gnojidbom, ponovnim zasijavanjem ili isušivanjem. Koriste se za ekstenzivnu ispašu.

Koliko imate korištenih hektara/ara ekstenzivnih pašnjaka?

Upisuje se površina ekstenzivnih pašnjaka u hektarima i arima.

Trajni travnjaci koji se više ne koriste za proizvodnju i ispunjavaju uvjete za dobivanje potpora (C3_55)

Površine pod trajnim travnjacima i livade koje se više ne koriste za proizvodnju sijena, a održavaju se u dobrom poljoprivrednom i ekološkom stanju te su prihvatljive za financijsku potporu.

Košaračka vrba (C3_56)

Uključene su površine pod košaračkom vrbom.

Božićna drvca (C3_57)

Uključene su površine s božićnim drvcima.

Rasadnici (C3_58)

Rasadnici su površine zemljišta na kojima se uzgajaju mlade drvenaste biljke namijenjene za naknadno presađivanje, a obuhvaćaju:

- rasadnike vinove loze i podmladaka
- rasadnike voćnih stabala i grmova bobičastog voća
- komercijalne rasadnike šumskih stabala (isključujući ona za vlastite potrebe obiteljskoga poljoprivrednoga gospodarstva koja se uzgajaju na šumskom zemljištu)
- rasadnike ukrasnih biljaka – obuhvaćaju sadnice stabala i grmlje za sadnju u vrtovima, parkovima, duž putova i nasipa (npr. žive ograde, ruže i ostalo ukrasno grmlje, ukrasno crnogorično drvo).

KORIŠTENA POLJOPRIVREDNA POVRŠINA – UKUPNO (redak 62.)

Podatak o ukupnoj korištenoj poljoprivrednoj površini kojom se obiteljsko poljoprivredno gospodarstvo trenutno koristi za poljoprivrednu proizvodnju automatski se zbraja (zbroj vrijednosti od C3_50 do C3_61).

Ukupno korištena poljoprivredna površina = oranice i vrtovi + povrtnjaci + livade + intenzivni pašnjaci + ekstenzivni pašnjaci + trajni travnjaci koji se više ne koriste za proizvodnju + košaračka vrba + božićna drvca + rasadnici + voćnjaci + maslinici + vinogradi

Tablica C4. Svježe povrće, jagode, cvijeće i ukrasno bilje (1. lipnja 2020.)

Upisuje se površina na kojoj se uzgaja povrće, cvijeće i ukrasno bilje: na **otvorenome** (oranice i vrtovi), **pod zaštitom (staklenicima i pod drugim visokim pokrovom)**.

Upisuje se površina prema vrstama povrća navedenima u tablici, i to posebno za svaku od navedenih površina.

Obuhvaćene su najvažnije vrste povrća: cvjetača i brokula, kupus bijeli i crveni, kelj, ostale kupusnjače (korabica i kelj pupčar), salata (sve vrste), poriluk, šparoge, ostalo lisnato povrće (blitva, špinat, celer, radič, cikorija, artičoka i drugo), rajčica, krastavci i kornišoni, dinje, lubenice, paprika, tikvice, tikve, ostalo plodovito povrće (patlidžan, bundeva šećerka, patišon i drugo), jagode, luk (sve vrste), češnjak, mrkva, cikla, ostalo korjenasto povrće (hren, rotkvica, pastrnjak, koraba, batat za ljudsku prehranu i drugo), grah i grašak za svježe zrno ili mahune i kukuruz šećerac te cvijeće i ukrasno bilje.

Površine pod krumpirom na oranicama i vrtovima upisuju se u tablicu C3. Korištena poljoprivredna površina C3_18. i C3_19.

Površina na kojoj se uzgaja povrće iskazuje se u četvornim metrima (m²). Površina se upisuje sa stanjem na dan 1. lipnja 2020.

- **na otvorenome – oranice (stupac a)**

Upisuje se površina pod vrstama povrća navedenima u tablici koje se uzgajaju **na oranicama, u plodoredu s ostalim usjevima** (žitarice, krmno bilje, uljano sjemenje i plodovi, šećerna repa, duhan i drugo). Povrće uzgojeno na oranicama ponajprije je namijenjeno **za industrijsku preradu**, a manjim dijelom za prodaju na tržištu u svježem stanju.

- **na otvorenome – vrtovi (stupac b)**

Vrtovi su posebno uređene površine koje imaju proveden uređaj za navodnjavanje i na kojima se primjenjuju intenzivne mjere agrotehnike (gnojidba i zaštita bilja).

Upisuje se površina pod vrstama povrća navedenima u tablici koje se uzgajaju na vrtovima **u plodoredu isključivo s povrćem, cvijećem i ukrasnim biljem**. Tu su obuhvaćene površine na kojima se u vegetacijskoj sezoni izmjenjuje povrće s cvijećem i ukrasnim biljem (vrtlarija) i proizvodnja s tih površina pretežno je namijenjena **za tržište i prodaju u svježem stanju**, a manjim dijelom za industrijsku preradu.

- **pod zaštitom (stupac c)**

Ovdje su obuhvaćene površine pod povrćem i ukrasnim biljem, koje se u cijelom razdoblju rasta ili u svom najvećem dijelu nalazi pokriveno pod staklenicima ili drugim visokim pokrovom (plastenici) s ugrađenim uobičajenim instalacijama (npr. uređaji za navodnjavanje, grijanje, provjetranje). Ovdje su isključene površine pod povrćem koje se pokrivaju staklenim ili plastičnim pločama ili raznim vrstama plastičnih folija **koje leže vodoravno na zemlji ili su malo podignute iznad zemlje**.

Povrće – ukupno

$\text{Ukupna površina pod povrćem} = \sum \text{stupaca (a + b + c)}$
--

Površine pod cvijećem i ukrasnim biljem upisuju se posebno za oranice (stupac a), vrtove (stupac b) i površine u zaštićenom prostoru (stupac c).

$\text{Ukupna površina pod cvijećem i ukrasnim biljem} = \sum \text{stupaca (a + b + c)}$

U ovu tablicu upisuju se i površine svih vrsta povrća u ekološkoj poljoprivredi.

Upisuje se površina prema vrstama usjeva navedenima u tablici C4. (stupac d i stupac e), i to posebno za svaku od navedenih vrsta usjeva. Ovdje se upisuje površina koje su već certificirane za ekološki uzgoj (stupac d), kao i one površine koje se nalazi u fazi pripreme (stupac e).

Upisuje se površina pod zaštitom prema vrstama usjeva navedenima u tablici (stupac f i stupac g), i to posebno za svaku od navedenih vrsta usjeva. Ovdje se upisuje površina pod zaštitom koje su već certificirane za ekološki uzgoj (stupac f), kao i one površine pod zaštitom koje se nalazi u fazi pripreme (stupac g).

Tablica C5. Vinogradi (1. lipnja 2020.)

Vinogradi su poljoprivredna zemljišta na kojima je zasađena vinova loza. Upisuju se **ukupne površine svih vinograda (bruto)**, bez obzira na starost, uređenost nasada i razmak između trsova, upotrebu agrotehnike te mehanizirane obrade i njege.

U vinograde se ne uračunavaju brajde na okućnici.

Stari i zapušteni vinogradi upisuju se u tablicu C11. Ostalo zemljište (C11_1 – neobrađeno ili nekorišteno poljoprivredno zemljište).

Površina vinograda iskazuje se u hektarima (ha) i arima (a).

Bruto površina vinograda jest ukupna površina vinograda, uključujući zone za okretanje strojeva, putove i drugo.

Ukupan broj trsova jest ukupan broj svih trsova, bez obzira na starost. Uključeni su rodni trsovi i mladi trsovi, koji još ne mogu dati rod.

Upisuju se odvojeno **sorte vinove loze za vrhunška vina, sorte vinove loze za kvalitetna vina, sorte vinove loze za stolna vina, sorte vinove loze za ostala vina i stolne sorte vinove loze** (koje se ponajprije uzgajaju za proizvodnju stolnoga grožđa).

Zbroj površina vrhunskih, kvalitetnih, stolnih, ostalih i stolnih sorti mora dati ukupnu površinu vinograda.

Sorte za vrhunška i kvalitetna vina

Uključuje sorte grožđa koje se obično uzgajaju za proizvodnju vina sa zaštićenom oznakom izvornosti (ZOI) i sorte grožđa koje se obično uzgajaju za proizvodnju vina sa zaštićenom oznakom zemljopisnog podrijetla (ZOZP).

Sorte za stolna i ostala vina

Uključuje sorte grožđa koje se obično uzgajaju za proizvodnju vina bez zaštićene oznake izvornosti (ZOI) i bez zaštićene oznake zemljopisnog podrijetla (ZOZP).

Stolne sorte

Ponajprije se uzgajaju za proizvodnju stolnoga grožđa.

Zbroj trsova vinskih i stolnih sorti mora dati ukupan broj trsova.

U ovu tablicu upisuju se i površine vinograda u ekološkoj poljoprivredi.

Upisuje se površina vinograda prema sortama vinove loze usjeva navedenima u tablici, i to posebno za svaku od navedenih sorti vinove loze. Ovdje se upisuje površina koja se nalazi u fazi pripreme, kao i one površine koje su već certificirane za ekološki uzgoj.

Tablica C6. Voćnjaci (1. lipnja 2020.)

Voćnjaci su poljoprivredna zemljišta na kojima su zasađena voćna stabla.

Upisuju se površine svih voćnjaka, bez obzira na uređenost nasada i razmaka između stabala, upotrebu agrotehnike te mehanizirane obrade i njege.

Uključeno je voće **umjerenoga klimatskog pojasa** (jabuke, kruške, breskve, nektarine, marelice, trešnje, višnje, šljive, dunje, pasja ruža – divlja ruža i ružin šipak), **orašasto voće** (orasi, lješnjaci, kesten, bademi), **smokve, šipak, citrusi** (mandarinke, naranče, limuni), **ostalo voće bez jagoda** (rogač, drijenak i drugo), **ostalo tropsko voće** (kivi, kumkvat, grejp i žižula) te **bobičasto voće** (maline, kupine, borovnica, aronija, ogrozd, ribiz, brusnica, dud i drugo).

U bobičasto voće nisu uključene jagode. One se upisuju u površine pod oranicama i vrtovima.

Stari i zapušteni voćnjaci upisuju se u tablicu C11. Ostalo zemljište (redak C11_1 – neobrađeno ili nekorišteno poljoprivredno zemljište).

Površina voćnjaka iskazuje se u hektarima (ha) i arima (a):

$$1 \text{ ha} = 100 \text{ ara}$$

Bruto površina voćnjaka jest sva površina sa svim pomoćnim zemljištem, kao što su zone okretanja za strojeve, put, nasip i drugo.

Ukupan broj stabala jest ukupan broj svih stabala, bez obzira na starost stabala. Uključena su rodna stabla i mlada stabla koja još ne mogu dati rod.

Ekstenzivni (tradicionalni) voćnjaci – do 10 ara – jesu seoski poluintenzivni ili ekstenzivni voćni nasadi pretežno starih sorti. Namijenjeni su pretežno za vlastite potrebe. Upisuje se **ukupan broj stabala** po vrstama voća. Uključena su stabla koja se nalaze u voćnjaku koji je pretežno miješan, kao i stabla koja se nalaze u dvorištima, na međama, uz putove i drugo.

Upisuje se ukupna **površina ekstenzivnih voćnjaka**.

Intenzivni (pretežno za tržište) uređeni su s određenim razmakom redova stabala, u njima se može vršiti mehanizirana obrada, a u pravilu su to veći nasadi voćnih stabala i bobičastog voća, namijenjeni uzgoju voća pretežno za prodaju. Upisuje se ukupan broj stabala prema vrstama voća navedenima u obrascu te ukupna površina prema voćnim vrstama.

Zbroj površina pojedinih voćnih vrsta mora dati ukupnu površinu intenzivnih (pretežno za tržište) voćnjaka.

Ukupna površina voćnjaka izračunava se prema sljedećoj formuli:

$$\text{Ukupna površina voćnjaka (bruto)} = \text{ukupna površina ekstenzivnih voćnjaka} + \text{ukupna površina intenzivnih voćnjaka.}$$

U ovu tablicu upisuju se i površine voćnih vrsta u ekološkoj poljoprivredi.

Upisuje se površina prema voćnim vrstama navedenima u tablici, i to posebno za svaku od navedenih voćnih vrsta. Ovdje se upisuje površina koja se nalazi u fazi pripreme, kao i one površine koje su već certificirane za ekološki uzgoj.

U ovu tablicu upisuju se i očekivani prosječni prirodni voća. Iako se očekivani prirodni voća procjenjuje dok nasad nije u punom stanju zrelosti, iskazuje se kao realan prirod koji će se raspolagati nakon berbe.

Prosječan prirod po hektaru voćnih vrsta iskazuje se u tonama po hektaru.

Tablica C7. Maslinici (1. lipnja 2020.)

Upisuje se ukupan broj stabala stolnih maslina i maslina za ulje te njihove površine (bruto). Stari i zapušteni maslinici upisuju se u tablicu C11. Ostalo zemljište (C11_1 – neobrađeno ili nekorišteno poljoprivredno zemljište).

1 ha = 100 ara

Bruto površina maslinika jest sva površina sa svim pomoćnim zemljištem, kao što su zone okretanja za strojeve, put, nasip i drugo.

Tablica C8. Način korištenja poljoprivrednog zemljišta (1. lipnja 2020.)

U vlasništvu (C8_1)

Površina vlastitog zemljišta jest zbroj površina zemljišta u vlasništvu svih članova obiteljskoga poljoprivrednoga gospodarstva koji imaju dokumentaciju o vlasništvu. Ako članovi obiteljskoga poljoprivrednoga gospodarstva nemaju dokumentaciju o vlasništvu, podatak se upisuje na temelju izjave člana obiteljskoga poljoprivrednoga gospodarstva koji daje podatke.

Podatke o pojedinim kategorijama zemljišta (oranice, livade, vinogradi i drugo) popisivač mora upisati na osnovi izjave (prema stvarnom korištenju), a ne prepisati iz dokumentacije o vlasništvu jer u većini slučajeva stanje u dokumentima nije ažurno.

Upisuje se površina zemljišta, bez obzira na to gdje se zemljište nalazi, na teritoriju općine na kojem obiteljsko poljoprivredno gospodarstvo stanuje ili na teritoriju druge općine.

Uzeto u zakup (C8_2)

Upisuju se površine zemljišta koje je obiteljsko poljoprivredno gospodarstvo uzelo u zakup ili njime raspolaze na temelju koncesije, od fizičkih ili pravnih osoba, bez obzira na to je li za zemljište plaćena naknada ili je dobiveno na korištenje bez naknade.

Pritom također nije bitno temelji li se zakup ili koncesija na usmenoj ili pismenoj pogodbi i koji je način plaćanja naknade; u novcu, poljoprivrednim proizvodima, poljoprivrednim radovima i slično.

Zajednička poljoprivredna proizvodnja više poljoprivrednih gospodarstava ili drugo (C8_3)

Poljoprivredna površina za zajedničku poljoprivrednu proizvodnju više poljoprivrednih gospodarstava jest korištena poljoprivredna površina (koja može činiti cjelokupno gospodarstvo) koju zajednički obrađuju najmodavac i napoličar na temelju pisanih ili usmenih ugovora o zajedničkoj poljoprivrednoj proizvodnji. Proizvodnja (bilo ekonomska bilo materijalna) s područja koje se zajednički obrađuje dijeli se između dviju stranaka na temelju dogovora.

Ovdje su također uključene površine zemljišta koje je korišteno pod drugim nespomenutim oblicima zakupa, a odnosi se na zajedničku poljoprivrednu proizvodnju.

Zajedničko zemljište (C8_4)

Pod zajedničkim zemljištem podrazumijeva se korištena poljoprivredna površina kojom se koristi obiteljsko poljoprivredno gospodarstvo, a koja mu izravno ne pripada, tj. na njemu se primjenjuju zajednička prava.

Zajedničko zemljište uglavnom je u vlasništvu javnih subjekata (država i drugo).

Zajedničko zemljište jest poljoprivredno zemljište koje je u naravi pašnjak, livada, sjenokoša i neplodno zemljište namijenjeno zajedničkoj ispaši stoke i peradi, a može se nalaziti unutar ili izvan zaštićenog područja. Daje se u zakup pravnim i fizičkim osobama.

Ukupno korišteno poljoprivredno zemljište = u vlasništvu + uzeto u zakup + zajednička poljoprivredna proizvodnja više poljoprivrednih gospodarstava ili drugo + zajedničko zemljište

Tablica C9. Korištena poljoprivredna površina pod zaštitom (1. lipnja 2020.)

Upisuje se površina voćnjaka, vinograda, božićnih drvaca i rasadnika u zaštićenom prostoru.

Ova površina ne smije biti veća od ukupnih površina iskazanih u tablici C3.

Tablica C10. Objekti za uzgoj gljiva (od 2. lipnja 2019. do 1. lipnja 2020.)

Upisuju se površina objekata koji su specijalno podignuti i/ili adaptirani za uzgoj gljiva, npr. podzemne prostorije, podrumi i slično. Iskazuje se površina koja se koristila samo jedanput u promatranom razdoblju, u m². Ako se ista površina za uzgoj gljiva koristi više puta u promatranom godini, iskazuje se **samo jedanput**.

Tablica C11. Ostalo zemljište (1. lipnja 2020.)

Ostalo zemljište obuhvaća sljedeće kategorije zemljišta:

C11_1 Neobrađeno ili nekorišteno poljoprivredno zemljište

Poljoprivredno zemljište koje se više ne obrađuje zbog ekonomskih, socijalnih i drugih razloga te se više ne koristi u plodoredu. Takvo se zemljište ponovo može kultivirati uz korištenje poljoprivredne mehanizacije koja je dostupna na gospodarstvu. Isključuje se sljedeće:

- vrtovi za odmor (parkovi i travnjaci)
- ugari
- trajni pašnjaci koji se više ne koriste za proizvodne svrhe, a za koje postoji pravo na financijsku pomoć.

C11_2 Šumsko zemljište

To su površine obrasle drvećem i grmljem, uključujući plantaže topole unutar i izvan šume te rasadnici šumskog drveća koji rastu unutar šume za vlastite potrebe. Površine pod vjetrozaštitnim pojasovima također se smatraju šumskim zemljištem. Kada se poljoprivredni usjevi kombiniraju sa šumskim zemljištem, ono se raščlanjuje prema kulturama.

Isključuje se sljedeće:

- stabla oraha i kestena koja se uzgajaju uglavnom zbog plodova
- površine s izoliranim stablima, u malim skupinama ili u nizu
- parkovi, vrtovi (parkovi i travnjaci), stalni pašnjaci i nekorišteni ekstenzivni pašnjaci (neobrađeno ili nekorišteno poljoprivredno zemljište).

C11_3 Od toga – kulture kratkog ciklusa smjene

To je šumsko zemljište koje se održava za uzgoj šumskog drveća, gdje je ciklus smjene nasada 20 godina ili manje. Razdoblje smjene jest vrijeme između prvog sijanja/sađenja stabala i sječe i u tom se razdoblju, u pravilu, ne primjenjuje prorjeđivanje.

Na šumskom zemljištu uglavnom se uzgajaju topola, vrba, bagrem, jablan i ostala meka drva. Proizvodi s tih površina uglavnom su namijenjeni proizvodnji energije.

C11_4 Ostalo zemljište (dvorišta, putovi, kamenolomi i drugo)

Pod neplodnim zemljištem podrazumijevaju se površine na kojima se ne obavlja nikakva poljoprivredna proizvodnja, kao što su površine pod zgradama (kuće, staje i drugi gospodarski objekti), dvorištima, putovima, kamenolomima, pješćarama, neobraslim golim zemljištem; krš, ribnjaci, močvare te površine pod kanalima i drugim vodnim površinama.

U pravilu površine pod ostalim neplodnim zemljištem ima svako obiteljsko poljoprivredno gospodarstvo jer je tu uključena površina pod dvorištem na kojem su smještene kuće za stanovanje i gospodarske zgrade.

Skupina D: Navodnjavanje

Tablica D12. Navodnjavanje (od 2. lipnja 2019. do 1. lipnja 2020.)

Ukupna površina koja se može navodnjavati jest površina za koju obiteljsko gospodarstvo posjeduje opremu za navodnjavanje i dostupnu dovoljnu količinu vode. Ovdje se iskazuju usjevi pod staklenicima i plastenicima te površine povrtnjaka. Upisuje se površina prosječno korištenoga poljoprivrednog zemljišta gospodarstva koje je navodnjavano u tri godine, uključujući referentnu godinu.

Ukupna obrađivana površina zemljišta navodnjavana najmanje jedanput u posljednjih 12 mjeseci jest zemljište pod usjevima koje je stvarno navodnjavano najmanje jedanput u 12 mjeseci prije referentnog datuma istraživanja.

D12_1 Kolika je ukupna površina korištenog zemljišta koja se mogla navodnjavati?

Upisuju se ukupna površina koja se može navodnjavati.

D12_2 Koja je ukupna korištena površina navodnjavana najmanje jedanput tijekom posljednjih 12 mjeseci?

Upisuje se navodnjavana površina tijekom posljednjih 12 mjeseci.

Skupina E: Stočarstvo (uključujući perad i pčele)

Tablica E13. Stočarstvo (1. lipnja 2020.)

Upisuje se broj prema vrstama stoke navedenima u tablici, i to posebno za svaku od navedenih vrsta stoke. Kod ostalih životinja za potvrđan odgovor potrebno je upisati Da ili Ne.

Unutar ove tablice postavljaju se i pitanja o broju stoke u ekološkom uzgoju i odnosi se na grla životinja/stoke uzgojena u okviru ekoloških poljoprivrednih proizvodnih metoda navedenih:

- u Uredbi (EZ) br. 834/2007
- u Uredbi (EU) br. 2018/848
- gdje je primjenjivo, u drugim relevantnim aktima
- u odgovarajućim nacionalnim pravilima za ekološku proizvodnju, uključujući prijelazno razdoblje.

13_1 Jeste li na dan 1. lipnja 2020. imali stoku na obiteljskome poljoprivrednom gospodarstvu?

1. Da. → Koje životinje imate?

1. goveda
2. ovce
3. svinje
4. koze
5. perad
6. kopitare
7. kuniće
8. pčele
9. ostale nespomenute životinje

2. Ne. → Tablica F 15. Objeki za smještaj životinja

Tablica E13.2 Goveda

Upisuje se u odgovarajuće polje ukupan broj goveda po kategoriji sa stanjem na dan 1. lipnja 2020.

E132_1_1 i E132_2 Mlada goveda do 1 godine

Upisuju se goveda do 1 godine koja su podijeljena na goveda muškoga i ženskoga spola, starosti do jedne godine, bez obzira na namjenu uzgoja.

E132_3 i 132_4 Goveda od 1 do 2 godine

Upisuju se goveda starosti od 1 do 2 godine koja se dijele se na junice i muška grla. Junice su dodatno podijeljene na one namijenjene za klanje i ostale (namijenjene za daljnji rasplod).

Ovdje se ne upisuju ženska grla koja su se već telila.

Muška grla upisuju se bez obzira na namjenu uzgoja (za tov ili rasplod).

Goveda starija od 2 godine

Upisuje se broj goveda starijih od 2 godine podijeljen na:

- **junice** su dodatno podijeljene na one namijenjene za klanje i ostale (za daljnji rasplod)
- **krave** (dodatno podijeljene na muzne i nemuzne krave)
- **muška grla.**

E132_5 Junice su goveda ženskog spola, starosti 2 i više godina, koje se još nisu telile.

Krave su goveda ženskog spola koje su se najmanje jedanput telile. U tu kategoriju upisuju se i goveda mlađa od 2 godine ako su se bar jedanput telila.

E132_6 Muzne krave jesu one krave koje se drže uglavnom za proizvodnju mlijeka. Ovdje su uključene i krave koje se trenutačno ne muzu (suhostaj) te muzne krave koje se tove nakon posljednje laktacije i namijenjene su klanju.

E132_7 Nemuzne krave jesu one krave koje se uzgajaju ponajprije za uzgoj teladi i koje se ne muzu. Ovdje su uključene krave za rad i ostale nemuzne krave izlučene za klanje (bilo da se tove ili ne tove prije klanja).

E132_8 Muška grla jesu muška goveda, starosti 2 i više godina.

Tablica E13.3. Ovce (1. lipnja 2020.)

E133_1 Janjad i mlade ovce do 1 godine

Upisuje se broj janjadi i mladih ovaca oba spola (mlade ovce koje još nisu razvrstane prema namjeni uzgoja – za rasplod ili tov), starih manje od 1 godine.

E133_2 Rasplodne ženke ovaca, muzne

Upisuje se broj rasplodnih muznih ženka ovaca.

E133_3 Rasplodne ženke ovaca, nemuzne

Upisuje se broj rasplodnih nemuznih ženka ovaca.

E133_4 Ostale ovce

Upisuje se broj ostalih ovaca (ovnova, jalovih ovaca).

Tablica E13.4. Svinje (1. lipnja 2020.)

Upisuje se broj svinja po kategorijama, pri čemu treba paziti na težinu i namjenu uzgoja.

E134_1 Odojci, do 20 kg

Upisuje se broj odojaka, teških manje od 20 kg, bez obzira na spol i namjenu uzgoja.

E13.4_2 Svinje u tovu

Upisuje se broj svinja u tovu (uključujući izlučne za rasplod), bez obzira na spol, težih od 20 kg.

E134_3 Svinje za rasplod (50 kg ili više)

Upisuje se broj svinja za rasplod u koje spadaju:

- nazimice (odabrana mlada ženska grla za rasplod, koja se još nisu prasila)
- suprasne nazimice (mlada rasplodna ženska grla od kojih se očekuje prvi podmladak)
- krmače (ženska rasplodna grla koja su se najmanje jedanput prasila). Ovdje se ne upisuju izlučene krmače koje se tove prije klanja; one se upisuju u svinje u tovu i razvrstavaju prema težini
- suprasne krmače (ženska rasplodna grla koja su se najmanje jedanput prasila, a na 1. lipnja 2020. suprasna su)
- nerasti (muška rasplodna grla). Izlučeni nerasti u tovu prije klanja upisuju se u svinje u tovu i razvrstavaju se prema težini.

Tablica E13.5. Koze (1. lipnja 2020.)

E135_1 Jarad i mlade koze do 1 godine

Upisuje se broj jaradi i mladih koza obaju spolova (mlade koze koje još nisu razvrstane prema namjeni uzgoja – za rasplod ili tov), starih manje od 1 godine.

E135_2 Rasplodne ženke koza, muzne koze

Upisuje se broj rasplodnih muzenih ženki koza.

E135_3 Rasplodne ženke koza, nemuzne

Upisuje se broj rasplodnih nemuznih ženki koza.

E135_4 Ostale koze

Upisuje se broj ostalih koza (jarci, jalove koze).

Tablica E13.6. Perad (1. lipnja 2020.)

Upisuje se broj peradi prema vrstama peradi, smještene na obiteljskome poljoprivrednom gospodarstvu, sa stanjem na dan 1. lipnja 2020. Upisuje se broj peradi, bez obzira na spol i namjenu uzgoja. Kokoši se upisuju razdvojeno: pilići u tovu i kokoši.

E136_1 Tovljeni pilići (brojleri) – namijenjeni isključivo za tov (tov traje oko 2 mjeseca).

E136_2 Kokoši (nesilice) su sve kokoši koje su počele nesti, bez obzira na to jesu li jaja za konzumnu upotrebu ili za nasad. Tu su uključene mlade kokoši prije nesjenja, izlučene kokoši nesilice (namijenjene za klanje) i rasplodni pijetlovi.

E136_3 do E136_5 Pure, guske, patke – upisuje se ukupan broj, bez obzira na spol i namjenu uzgoja.

E136_6 Ostala perad – sva ona perad koja se nalazi na promatranom gospodarstvu (npr. biserke, prepelice, fazani, nojevi i slično).

Ovdje se isključuje perad iz uzgoja (npr. fazanerije) koja je namijenjena za lovišta radi sporta i rekreacije.

Tablica E13.7. Kopitari (1. lipnja 2020.)

Upisuju se domaće životinje koje pripadaju porodici kopitara (konji, magarci, mazge, mule itd.). Uključuju se konji za jahanje, konji za trke i konji korišteni samo za rekreaciju obitelji vlasnika/korisnika gospodarstva.

E137_1 Konji

Upisuje se broj konja.

E137_2 Magarci

Upisuje se broj magaraca.

E137_3 Mule, mazge

Upisuje se broj mula i mazgi.

Tablica 13.8. Kunići (1. lipnja 2020.)

Upisuje se broj rasplodnih ženki i broj ostalih kunića.

E138_1 Rasplodne ženke kunića

Upisuje se broj rasplodnih ženki kunića.

E138_2 Ostali kunići

Upisuje se broj ostalih kunića.

Tablica E13.9. Pčelinje zajednice (košnice) (1. lipnja 2020.)

Upisuje se broj pčelinjih zajednica koje se drže radi proizvodnje meda. Svaki roj upisuje se kao jedna košnica, bez obzira na tip košnice.

E139_1 Pčelinje zajednice (košnice)

Upisuje se broj pčelinjih zajednica.

Tablica E13.10. Ostale nespomenute životinje (1. lipnja 2020.)**E1310_1 Ostale nespomenute životinje**

Ako obiteljsko poljoprivredno gospodarstvo ima ostalih nespomenutih životinja (npr. ljame, divlje vrste svinja, mufloni i drugo), upisuje se Da ili Ne.

E1310_2 Jeleni

Upisuje se ukupan broj jelena, bez obzira na spol i namjenu uzgoja.

Tablica E14. Prosječan (uobičajen) broj stoke na ispaši i trajanje ispaše u posljednjih 12 mjeseci

Upisuje se trajanje ispaše i broj goveda, ovaca i koza te kopitara na obiteljskome poljoprivrednom gospodarstvu i na zajedničkom pašnjaku.

E14a_1 Koliki je bio prosječan broj goveda na ispaši na obiteljskome poljoprivrednom gospodarstvu?

Upisuje se prosječan broj svih goveda koja su bila na ispaši na obiteljskome poljoprivrednom gospodarstvu.

E14b_1 Koliki je bio prosječan broj goveda na ispaši na zajedničkom pašnjaku?

Upisuje se prosječan broj svih goveda koja su bila na ispaši na zajedničkom pašnjaku.

E14c_1 Koliko je trajala ispaša goveda u mjesecima na obiteljskome poljoprivrednom gospodarstvu?

Upisuje se broj mjeseci.

E14d_1 Koliko je trajala ispaša goveda u mjesecima na zajedničkom pašnjaku?

Upisuje se broj mjeseci.

E14a_2 Koliki je bio prosječan broj ovaca i koza na ispaši na obiteljskome poljoprivrednom gospodarstvu?

Upisuje se prosječan broj ovaca i koza koja su bila na ispaši na obiteljskome poljoprivrednom gospodarstvu.

E14b_2 Koliki je bio prosječan broj ovaca i koza na ispaši na zajedničkom pašnjaku?

Upisuje se prosječan broj ovaca i koza koja su bila na ispaši na zajedničkom pašnjaku.

E14c_2 Koliko je trajala ispaša ovaca i koza u mjesecima na obiteljskome poljoprivrednom gospodarstvu?

Upisuje se broj mjeseci.

E14d_2 Koliko je trajala ispaša ovaca i koza u mjesecima na zajedničkom pašnjaku?

Upisuje se broj mjeseci.

E14a_3 Koliki je bio prosječan broj kopitara na ispaši na obiteljskome poljoprivrednom gospodarstvu?

Upisuje se prosječan broj kopitara koji su bili na ispaši na obiteljskome poljoprivrednom gospodarstvu.

E14b_3 Koliki je bio prosječan broj kopitara na ispaši na zajedničkom pašnjaku?

Upisuje se prosječan broj kopitara koji su bili na ispaši na zajedničkom pašnjaku.

E14c_3 Koliko je trajala ispaša kopitara u mjesecima na obiteljskome poljoprivrednom gospodarstvu?

Upisuje se broj mjeseci.

E14d_3 Koliki je trajala ispaša kopitara u mjesecima na zajedničkom pašnjaku?

Upisuje se broj mjeseci.

Skupina F:

Objekti za smještaj životinja

Tablica F15. Objekti za smještaj životinja (od 2. lipnja 2019. do 1. lipnja 2020.)

Upisuje se prosječan broj mjesta u objektima za smještaj stoke tijekom referentnog razdoblja.

Napomena: Izraz "mjesta" treba shvatiti kao uobičajeni broj određenih životinja koje se mogu smjestiti u objekt. To znači da broj stoke mora biti ispravljen na referentni datum ako uvjeti nisu uobičajeni (prekomjeran smještaj, manji smještaj, sanitarno pražnjenje, posebne sheme uzgoja itd.). Prosječan broj stoke može dati korisne podatke na osnovi jednostavnog pristupa. Na primjer, objekti za svinje mogu primiti veći broj malih svinja, što nije slučaj kada su u pitanju svinje za klanje. Evidentiraju se samo objekti za životinje koji se koriste tijekom referentnog razdoblja. Također se evidentira broj mjesta u objektu za životinje koja su **privremeno** prazna tijekom referentnog razdoblja.

F15_0 Jeste li imali korištene objekte za smještaj životinja od 2. lipnja 2019. do 1. lipnja 2020. na obiteljskome poljoprivrednom gospodarstvu?

Odnosi se samo na goveda, svinje i kokoši nesilice.

1. Da ➔ objekti za smještaj životinja:
 1. Muzne krave
 2. Ostala goveda
 3. Rasplodne krmače
 4. Ostale svinje
 5. Nesilice
2. Ne ➔ Tablica G16_0. Gospodarenje stajskim gnojem: (a) rasipanje, b) prskanje u trakama, c) ubrizgavanje

Tablica F15.1. Objekti za smještaj muznih krava (od 2. lipnja 2019. do 1. lipnja 2020.)

F151_1 Muzne krave

Upisuje se prosječni broj muznih krava u referentnoj godini (automatsko zbrajanje F151_2 do F151_8).

F151_2 Muzne krave u stajama s držanjem na vezu (gnojovka)

Upisuje se broj mjesta za muzne krave u stajama s držanjem na vezu sa sustavom za upravljanje gnojovkom.

F151_3 Muzne krave u stajama s držanjem na vezu (kruti stajski gnoj)

Upisuje se broj mjesta za muzne krave u stajama s držanjem na vezu sa sustavom za upravljanje krutim stajskim gnojem.

F151_4 Muzne krave u stajama sa slobodnim držanjem/stajama s odjeljcima (gnojovka)

Upisuje se broj mjesta za muzne krave u stajama sa slobodnim držanjem/stajama s odjeljcima sa sustavom za upravljanje gnojovkom.

F151_5 Muzne krave u stajama sa slobodnim držanjem/stajama s odjeljcima (kruti stajski gnoj)

Upisuje se broj mjesta za muzne krave u stajama sa slobodnim držanjem/stajama s odjeljcima sa sustavom za upravljanje krutim stajskim gnojem.

F151_6 Muzne krave u drugim vrstama objekata (gnojovka)

Upisuje se broj mjesta za muzne krave u drugim vrstama objekata koje nisu drugdje razvrstane, sa sustavom za upravljanje gnojovkom.

F151_7 Muzne krave u drugim vrstama objekata (kruti stajski gnoj)

Upisuje se broj mjesta za muzne krave u drugim vrstama objekata koje nisu drugdje razvrstane, sa sustavom za upravljanje krutim stajskim gnojem.

F151_8 Muzne krave koje se uvijek drže na otvorenome

Upisuje se broj mjesta za muzne krave koje se uvijek drže na otvorenome.

F151_9 Muzne krave koje se djelomično drže na otvorenome (ispaša)

Upisuje se broj mjeseci tijekom kojih muzne krave provode na otvorenome u ispaši.

F151_10 Muzne krave s pristupom površinama za kretanje

Ako na obiteljskome poljoprivrednom gospodarstvu postoji dostupnost površina za kretanje muznih krava, odgovara se s Da ili Ne.

Tablica F15.2. Objekti za smještaj ostalih goveda (od 2. lipnja 2019. do 1. lipnja 2020.)

F152_1 Ostala goveda

Upisuje se prosječni broj ostalih goveda u referentnoj godini (automatsko zbrajanje F152_2 do F152_8).

F152_2 Ostala goveda u stajama s držanjem na vezu (gnojovka)

Upisuje se broj mjesta za ostala goveda u stajama s držanjem na vezu sa sustavom za upravljanje gnojovkom.

F152_3 Ostala goveda u stajama s držanjem na vezu (kruti stajski gnoj)

Upisuje se broj mjesta za ostala goveda u stajama s držanjem na vezu sa sustavom za upravljanje krutim stajskim gnojem.

F152_4 Ostala goveda u stajama sa slobodnim držanjem/stajama s odjeljcima (gnojovka)

Upisuje se broj mjesta za ostala goveda u stajama sa slobodnim držanjem/stajama s odjeljcima sa sustavom za upravljanje gnojovkom.

F152_5 Ostala goveda u stajama sa slobodnim držanjem/stajama s odjeljcima (kruti stajski gnoj)

Upisuje se broj mjesta za ostala goveda u stajama sa slobodnim držanjem/stajama s odjeljcima sa sustavom za upravljanje krutim stajskim gnojem.

F152_6 Ostala goveda u drugim vrstama objekata (gnojovka)

Upisuje se broj mjesta za ostala goveda u drugim vrstama objekata koje nisu drugdje razvrstane sa sustavom za upravljanje gnojovkom.

F152_7 Ostala goveda u drugim vrstama objekata (kruti stajski gnoj)

Upisuje se broj mjesta za ostala goveda u drugim vrstama objekata koje nisu drugdje razvrstane sa sustavom za upravljanje krutim stajskim gnojem.

F152_8 Ostala goveda koje se uvijek drže na otvorenome

Upisuje se broj mjesta za ostala goveda koje se uvijek drže na otvorenome.

F152_9 Ostala goveda koje se djelomično drže na otvorenome (ispaša)

Upisuje se broj mjeseci tijekom kojih ostala goveda provode na otvorenome u ispaši.

F152_10 Ostala goveda s pristupom površinama za kretanje

Ako na gospodarstvu postoji dostupnost površina za kretanje za ostala goveda, odgovara se s Da ili Ne.

Tablica F15.3. Objekti za smještaj rasplodnih krmača (od 2. lipnja 2019. do 1. lipnja 2020.)

F153_1 Rasplodne krmače

Upisuje se prosječni broj rasplodnih krmača u referentnoj godini (automatsko zbrajanje F153_2 do F153_7).

F153_2 Rasplodne krmače u objektima s potpuno rešetkastim podom

Upisuje se broj mjesta za rasplodne krmače u objektima s potpuno rešetkastim podom.

F153_3 Rasplodne krmače u objektima s djelomično rešetkastim podom

Upisuje se broj mjesta za rasplodne krmače u objektima s djelomično rešetkastim podom.

F153_4 Rasplodne krmače u objektima s punim podom (osim objekata s dubokom steljom)

Upisuje se broj mjesta za rasplodne krmače u objektima s punim podom, osim objekata s dubokom steljom.

F153_5 Rasplodne krmače u objektima čiju cijelu površinu čini duboka stelja

Upisuje se broj mjesta za rasplodne krmače u objektima s dubokom steljom.

F153_6 Rasplodne krmače u drugim vrstama objekata

Upisuje se broj mjesta za rasplodne krmače u drugim vrstama objekata.

F153_7 Rasplodne krmače koje se drže na otvorenome (slobodni uzgoj)

Upisuje se broj mjesta za rasplodne krmače u sustavima slobodnog uzgoja.

F153_8 Rasplodne krmače koje se drže na otvorenome (slobodni uzgoj)

Upisuje se broj mjeseci tijekom kojih rasplodne krmače provode na otvorenome u ispaši, u sustavima slobodnog uzgoja.

Tablica F15.4. Objekti za smještaj ostalih svinja (od 2. lipnja 2019. do 1. lipnja 2020.)**F154_1 Ostale svinje**

Upisuje se prosječni broj ostalih svinja u referentnoj godini (automatsko zbrajanje F154_2 do F154_7).

F154_2 Ostale svinje u objektima s potpuno rešetkastim podom

Upisuje se broj mjesta za ostale svinje u objektima s potpuno rešetkastim podom.

F154_3 Ostale svinje u objektima s djelomično rešetkastim podom

Upisuje se broj mjesta za ostale svinje u objektima s djelomično rešetkastim podom.

F154_4 Ostale svinje u objektima s punim podom (osim objekata s dubokom steljom)

Upisuje se broj mjesta za ostale svinje u objektima s punim podom, osim objekata s dubokom steljom.

F154_5 Ostale svinje u objektima čiju cijelu površinu čini duboka stelja

Upisuje se broj mjesta za ostale svinje u objektima s dubokom steljom.

F154_6 Ostale svinje u drugim vrstama objekata

Upisuje se broj mjesta za ostale svinje u drugim vrstama objekata.

F154_7 Ostale svinje koje se drže na otvorenome (slobodni uzgoj)

Upisuje se broj mjesta za ostale svinje u sustavima slobodnog uzgoja.

F154_8 Ostale svinje s pristupom površinama za kretanje

Ako na obiteljskome poljoprivrednom gospodarstvu postoji dostupnost površina za kretanje za ostale svinje (osim u sustavima slobodnog uzgoja), odgovara se s Da ili Ne.

Tablica F15.5. Objekti za smještaj nesilica (od 2. lipnja 2019. do 1. lipnja 2020.)

Uključuju se samo oni sustavi za uzgoj nesilica koje su počele s nesenjem ili koje su već pripravljene da proizvode jaja za nasad.

F155_1 Kokoši nesilice

Upisuje se prosječni broj kokoši nesilica u referentnoj godini (automatsko zbrajanje F155_2 do F155_8).

F155_2 Kokoši nesilice u objektima s dubokom steljom

Objekti u kojima je pod prekriven debelim slojem stelje (slama, treset, strugotine ili drugi materijali koji vežu izmet) koji se mijenja samo u intervalima od nekoliko mjeseci. Jednostavan zatvoren objekt s termičkom izolacijom i s umjetnom ili prirodnom ventilacijom. Najmanje jedna trećina površine poda mora biti pokrivena steljom (npr. drvena piljevina), a dvije trećine napravljene kao jama pokrivena rešetkom za prikupljanje izmeta tijekom 13 – 15 mjeseci razdoblja nesenja. Gnijezda, hranilice i voda postavljaju se preko rešetke kako bi stelja bila suha.

Upisuje se broj mjesta za kokoši nesilice u objektima s dubokom steljom.

F155_3 Kokoši nesilice u avijarijima (bez stelje)

Avijarijima se još nazivaju sustavi na više razina ili etažni sustav držanja u staji. Sastoje se od prizemlja i jedne ili više razina perforiranih platformi s kojih gnoj ne može pasti na perad koja se nalazi ispod. Sustav omogućuje dostupnost najmanje dvije razine za kokoši nesilice. Avijarij je konstrukcija s toplinskom izolacijom, prisilnom ventilacijom i prirodnim ili umjetnim svjetlom. Može se kombinirati s slobodnim područjem i područjem grebanja. Nesilice se čuvaju u velikim skupinama i slobodno se kreću po cijelom području kuće na više razina. Prostor je podijeljen na različita područja: hranjenje i piće, spavanje i odmaranje, grebanje, polaganje jaja. Budući da životinje mogu koristiti nekoliko razina, dopuštena je veća gustoća naseljenosti u usporedbi s režimom duboke stelje. Izmeti se uklanjaju trakama za gnoj ili skupljaju u jami za gnoj. Odgovaraju sustavima gospodarenja peradarskim gnojivom bez smeća.

Upisuje se broj mjesta za kokoši nesilice u avijarijima.

F155_4 Kokoši nesilice u kavezima s trakama za stajski gnoj

Baterijski kavezi u kojima se izmet odvodi izvan objekta mehanički s pomoću trake koja ide ispod kaveza kako bi se formirao kruti stajski gnoj.

F155_5 Kokoši nesilice u kavezima s dubokim jamama

Baterijski kavezi u kojima izmet pada u duboku jamu ispod kaveza gdje formira gnojovku.

F155_6 Kokoši nesilice u kavezima s izdignutim objektom

Baterijski kavezi u kojima izmet pada ispod kaveza gdje formira kruti stajski gnoj i mehanički se redovito uklanja.

F155_7 Kokoši nesilice u drugim vrstama objekata

Svi tipovi objekata koji se ne uklapaju u navedene opise.

F155_8 Kokoši nesilice koje se drže na otvorenome (slobodni uzgoj)

Površine u slobodnom uzgoju mogu biti prekrivene travom. Nesilice imaju pristup ovoj površini iz kuća preko otvora na zidu i iz natkrivene verande, ako postoji. One će koristiti površinu ako osjećaju da ima dovoljno skloništa. Sklonište može biti drveće ili grmlje, ali može biti i umjetno sklonište (povišene mreže, šatori, pokretni kokošinjci). Ograda se može koristiti kao poklopac za hodanje. Osiguranje pješčane kupke još je jedan način privlačenja peradi za korištenje tih objekata. Površine u blizini kuće mogu biti pokrivene materijalom za slobodno otjecanje kako bi se održala dobra higijena i izvan i unutar kuće. Ovo je najčešći tip objekta za mala obiteljska poljoprivredna gospodarstva.

Skupina G: Gospodarenje gnojem

Tablica G16. Gospodarenje gnojem (od 2. lipnja 2019. do 1. lipnja 2020.)

Stajski gnoj jest organska tvar, uglavnom dobivena iz životinjskoga izmeta i urina, ali obično sadržava i biljni materijal (često slamu) koji se koristi kao podloga za životinje i apsorbira izmet i urin.

U Direktivi Vijeća od 12. prosinca 1991. o zaštiti voda od onečišćenja prouzročena nitratima iz poljoprivrednih izvora (91/676/EEZ), tj. Nitratnoj direktivi, stajski gnoj definira se kao "otpadni proizvodi koje izlučuje stoka ili kao mješavina stelje i otpadnih proizvoda koje izlučuje stoka, čak i u obrađenom obliku". Kravlji, goveđi i svinjski gnoj može biti u krutom ili tekućem stanju. Konjski gnoj i gnoj od peradi mogu biti samo u krutom stanju.

Kruti stajski gnoj jest smjesa stelje, krutih i tekućih životinjskih izlučevina različitog stupnja biološke razgrađenosti, stabilnosti i zrelosti. Kruti gnoj ima najmanje 20% suhe tvari. Skupljanje se obavlja prednjim utovarivačima i/ili vilama.

Gnojnica je tekući stajski gnoj, najčešće smjesa tekućih životinjskih izlučevina i otpadnih voda (obično nastaje kao tekući ostatak izlučevina koje stelja ne uspije upiti). Gnojnica ima do 4% suhe tvari i s njom se može postupati kao s tekućinom s pomoću konvencionalne opreme za navodnjavanje. Gnojnica s manje od 1% krute tvari (kao što je u ispravno dizajniranoj anaerobnoj i aerobnoj laguni) može se skupljati uobičajenim centrifugalnim pumpama.

Gnojovka je polutekuće stajsko gnojivo, smjesa krutih i tekućih životinjskih izlučevina, tj. stajski gnoj uglavnom bez stelje. Uključuje i gnojivo s 4 do 10% krute tvari i polukruto gnojivo sa sadržajem suhe tvari od oko 10 do 20%, što može zahtijevati skupljanje posebnim pumpama.

Organska gnojiva jesu gnojiva organskog podrijetla, kao što su proizvodi životinjskog podrijetla (npr. stajski gnoj, osušena krv, koštano brašno), biljni ostaci ili proizvodi ljudskog podrijetla (npr. kanalizacijski mulj). Organska gnojiva sadržavaju ugljik (C) i hranjive tvari isključivo biološkog podrijetla i isključuju materijal koji je fosiliziran ili ugrađen u geološke formacije.

Organska gnojiva uključuju:

- stajski gnoj
- druga organska gnojiva, kao što su kompost, kanalizacijski mulj ili industrijski otpad.

Tablica G16.1. Tehnike primjene stajskoga gnoja (od 2. lipnja 2019. do 1. lipnja 2020.)

Upisuje se postotak ukupnoga gnojiva kojim raspolaže obiteljsko poljoprivredno gospodarstvo (vlastita proizvodnja plus uvoz minus izvoz) koje se primjenjuje na poljoprivredno zemljište različitim raspoloživim tehnikama. Uključuje kruti stajski gnoj, gnojovku i gnojnicu.

G16_0 Koje ste tehnike primjene stajskoga gnoja koristili od 2. lipnja 2019. do 1. lipnja 2020.?

Upisuje se postotak do 100% po kategoriji unosa (**zbroj u sve tri tehnike mora biti jednak 100%**):

- rasipanje
- prskanje u trakama
- ubrizgavanje
- niti jednu od navedenih.

1. Rasipanje

Gnojivo se rasipa po cijeloj površini zemljišta ili kultura bez prskanja u trakama ili ubrizgavanja.

Bez unosa u tlo

Postotak ukupno primijenjenoga gnojiva kod kojeg nije proveden unos u tlo. Ako do unosa gnojiva u tlo nije došlo u roku od 24 sata nakon rasipanja, to se uključuje u ovu stavku.

G1611a_1 Na kolikoj je površini korišten gnoj rasipanjem bez unosa u tlo?

Upisuje se površina u hektarima i arima.

G1611posto__1 Koliki se postotak gnoja koristio rasipanjem bez unosa u tlo?

Upisuje se postotak u rasponu $0 \leq 100\%$.

Unos u tlo u roku od 4 sata

Postotak ukupno primijenjenoga gnojiva koje se mehanički unese u tlo u roku od četiri sata nakon primjene

G1611a_2 Na kolikoj je površini korišten gnoj rasipanjem koji se u roku od 4 sata unese u tlo?

Upisuje se površina u hektarima i arima.

G1611posto_2 Koliki se postotak gnoja koristio rasipanjem koji se u roku od 4 sata unese u tlo?

Upisuje se postotak u rasponu $0 \leq 100\%$.

Unos u tlo nakon 4 sata

Postotak ukupno primijenjenoga gnojiva koje se mehanički unese u tlo više od četiri sata nakon primjene. Ako do unosa gnojiva u tlo nije došlo u roku od 24 sata nakon rasipanja, to se isključuje iz ove stavke i uključuje u stavku "Bez unosa u tlo".

G1611a_3 Na kolikoj je površini korišten gnoj rasipanjem koji se nakon 4 sata unese u tlo?

Upisuje se površina u hektarima i arima.

G1611posto_3 Koliki se postotak gnoja koristio rasipanjem koji se nakon 4 sata unese u tlo?

Upisuje se postotak u rasponu $0 \leq 100\%$.

Prskanje u trakama

Tekuće gnojivo ili gnojnica primjenjuje se na površinu u paralelnim trakama, pri čemu između traka nema gnojiva, uporabom naprave (priključak za prskanje u trake) pričvršćene na stražnji dio cisterne ili traktora za ispušt tekućega gnojiva ili gnojnice na razini tla.

Priključak s crijevima za neposredni unos tekućega gnojiva

Vrsta priključka za prskanje u trake koji se sastoji od više crijeva montiranih na krak, no bez uporabe naprava za razdvajanje listova usjeva ili vlati trave.

G1612a_1 Na kolikoj je površini korišten priključak s cijevima za unos tekućega stajškoga gnoja?

Upisuje se površina u hektarima i arima.

G1612posto_1 Koliki se postotak gnoja koristio s pomoću priključka s cijevima za unos?

Upisuje se postotak u rasponu $0 \leq 100\%$.

Priključak s crijevima s nastavkom za neposredni unos tekućega gnojiva ispod sklopa usjeva

Vrsta priključka za prskanje u trake koji se sastoji od više naprava u obliku stopala ili cipele montiranih na krak i namijenjenih razdvajanju listova usjeva ili vlati trave kako bi se gnojivo primijenilo na površinu u trakama smanjujući pritom kontaminaciju usjeva ili trave

G1612a_2 Na kolikoj je površini korišten priključak s cijevima za unos tekućega stajškoga gnoja ispod sklopa usjeva?

Upisuje se površina u hektarima i arima.

G1612posto2 Koliki se postotak gnoja koristio s pomoću priključka s cijevima za unos ispod sklopa usjeva?

Upisuje se postotak u rasponu $0 \leq 100\%$.

2. Ubrizgavanje

Primjena tekućega gnojiva ili gnojnice u proreze u tlu različitih dubina, ovisno o vrsti brizgaljke.

Plitki/otvoreni prorez

Prorezi su plitki, dubine obično oko 50 mm. Nakon primjene gnojiva prorezi ostaju otvoreni.

G1613a_1 Na kolikoj je površini korišten plitki/otvoreni prorez za ubrizgavanje tekućega stajškoga gnoja?

Upisuje se površina u hektarima i arima.

G1613posto_1 Koliki se postotak gnoja koristio ubrizgavanjem u plitke/otvorene proreze?

Upisuje se postotak u rasponu $0 \leq 100\%$.

Duboki/zatvoreni prorez

Prorezi su dublji, dubine obično oko 150 mm. Nakon primjene gnojiva prorezi se zatvaraju.

G1613a_2 Na kolikoj je površini korišten duboki/zatvoreni prorez za ubrizgavanje tekućega stajskoga gnoja?

Upisuje se površina u hektarima i arima.

G1613posto_2 Koliki se postotak gnoja koristio ubrizgavanjem u duboke/zatvorene proreze?

Upisuje se postotak u rasponu $0 \leq 100\%$.

Tablica G16.2 Objekti za pohranu stajskoga gnoja (od 2. lipnja 2019. do 1. lipnja 2020.)

Objekti za pohranu stajskoga gnoja mogu biti s pokrovom ili bez njega, ovisno o vrsti stajskoga gnoja. Objekti za pohranu stajskoga gnoja pokriveni su tako da osiguravaju zaštitu od kiše ili drugih padalina koji smanjuju emisije amonijaka (npr. betonski poklopac, poklopac u vidu šatora, cerada itd.). Isključuje se kora koja se prirodno stvara, tj. pojava koja (bez miješanja) znači formiranje prilično debelog sloja na površini.

Jame (lagune) za gnojovku jesu jame iskopane u tlu, i obično obložene, koje se koriste za pohranu gnojovke. To je velika pravokutna ili četvrtasta konstrukcija s nakošenim zemljanim zidovima i s velikom površinom na dnu. Može biti obložena nekim vodonepropusnim materijalom. Prazni se s pomoću pumpe ili mehaničke lopate.

G162_1 Pohrana krutoga stajskoga gnoja u obliku hrpa

Upisuje se postotak stajskoga gnoja koji se pohranjuje u neograđenim hrpama ili na otvorenome ograđenom području, obično na razdoblje od nekoliko mjeseci.

G162_2 Stajski gnoj pohranjen u obliku hrpa komposta

Postotak stajskoga gnoja koji se pohranjuje u ograđenim hrpama komposta koje se prozračuju i/ili miješaju.

G162_3 Stajski gnoj pohranjen u jamama ispod životinja u zatvorenim objektima

Postotak stajskoga gnoja koji se pohranjuje uz dodavanje male količine vode ili bez vode, uglavnom ispod rešetkastog poda u zatvorenom objektu za držanje životinja, obično na razdoblja kraća od jedne godine.

G162_4 Stajski gnoj pohranjen u sustavima s dubokom steljom

Postotak stajskoga gnoja koji se nakuplja tijekom proizvodnog ciklusa koji se može produljiti na 6 ili 12 mjeseci.

G162_5 Objekt za pohranu tekućega stajskoga gnoja/gnojovke bez pokrova

Postotak stajskoga gnoja koji se pohranjuje u spremnike bez pokrova ili bazene, obično na razdoblje kraće od jedne godine.

G162_6 Objekt za pohranu tekućega stajskoga gnoja/gnojovke s propusnim pokrovom

Postotak stajskoga gnoja koji se pohranjuje u spremnike ili bazene, obično na razdoblje od jedne godine, i koji je pokriven propusnim pokrovom (npr. glinom, slamom ili prirodnom korom).

G162_7 Objekt za pohranu tekućega stajskoga gnoja/gnojovke s nepropusnim pokrovom

Postotak stajskoga gnoja koji se pohranjuje u spremnike ili bazene, obično na razdoblje kraće od jedne godine, i koji je pokriven nepropusnim pokrovom (npr. polietilenom visoke gustoće ili pokrovima pod negativnim pritiskom).

G162_8 Stajski gnoj pohranjen u drugim objektima (n. d. r.)

Postotak stajskoga gnoja (bez obzira na to je li riječ o krutome ili o tekućemu stajskom gnoju ili gnojovki) koji se pohranjuje u drugim objektima koji nisu drugdje razvrstani.

G162_9 Dnevna količina stajskoga gnoja

Postotak stajskoga gnoja koji se redovito uklanja iz zatvorenog objekta i nanosi na kultivirano tlo ili pašnjak u razdoblju od 24 sata nakon izlučivanja.

Tablica G16.3. Kapacitet objekata za pohranu stajskoga gnoja (od 2. lipnja 2019. do 1. lipnja 2020.)

Kapacitet objekata za pohranu stajskoga gnoja definira se kao broj mjeseci tijekom kojih se pohranjuje stajski gnoj u objektima za pohranu stajskoga gnoja proizveden na obiteljskome poljoprivrednom gospodarstvu bez opasnosti od otjecanja i bez povremenog pražnjenja.

Izabere se jedan od ponuđenih modaliteta:

G163_1 Stajski gnoj pohranjen u obliku hrpa komposta

Upisuje se broj mjeseci tijekom kojih se kruti stajski gnoj može pohranjivati u ograničenim hrpama komposta.

G163_2 Pohrana stajskoga gnoja u jamama ispod životinja u zatvorenim objektima

Upisuje se broj mjeseci tijekom kojih se stajski gnoj može pohranjivati u jamama za gnojovku.

G163_3 Pohrana stajskoga gnoja u sustavima s dubokom steljom

Upisuje se broj mjeseci tijekom kojih se stajski gnoj može pohranjivati u sustavima s dubokom steljom.

G163_4 Pohrana tekućeg stajskoga gnoja/gnojovke

Upisuje se broj mjeseci tijekom kojih se stajski gnoj može pohranjivati u objektima za pohranu tekućega stajskoga gnoja/gnojovke, bez obzira na pokrov.

G163_5 Stajski gnoj pohranjen u drugim objektima

Upisuje se broj mjeseci tijekom kojih se stajski gnoj (bez obzira na to je li riječ o krutome ili o tekućemu stajskom gnoju ili gnojovki) može pohranjivati u drugim objektima koji nisu drugdje razvrstani.

Tablica G16.4. Ukupna korištena poljoprivredna površina tretirana mineralnim gnojivima i stajskim gnojem (od 2. lipnja 2019. do 1. lipnja 2020.)

Upisuju se hektari korištene poljoprivredne površine tretirane mineralnim gnojivima i hektari korištene poljoprivredne površine tretirane stajskim gnojem.

Mineralna gnojiva jesu gnojiva proizvedena kemijskim/industrijskim postupkom ili iskopana u kao suprotnost organskom materijalu koji sadržava ugljik. Nazivaju se i kemijska gnojiva, umjetna gnojiva ili anorganska gnojiva.

Ona uključuju:

- jednostavna mineralna gnojiva, kao što su urea, amonijev nitrat i sulfat
- kompleksna mineralna gnojiva, kao što su smjese NP, NK i NPK
- mineralno-organska gnojiva, kao što je kalcij cijanamid.

G164_1 Kolika je ukupno korištena poljoprivredna površina koja je tretirana mineralnim gnojivima?

Upisuje se površina tretirana mineralnim gnojivima u hektarima i arima.

G164_2 Kolika je ukupno korištena poljoprivredna površina koja je tretirana stajskim gnojem?

Upisuje se površina tretirana stajskim gnojem u hektarima i arima.

Tablica G16.5. Količina uvezenoga/izvezenoga stajskoga gnoja s obiteljskoga poljoprivrednoga gospodarstva (od 2. lipnja 2019. do 1. lipnja 2020.)

Količina proizvedenoga krutoga stajskoga gnoja izvezenoga/uvezenog s obiteljskoga poljoprivrednoga gospodarstva

Upisuju se tone krutoga stajskoga gnoja koji je uvezen na obiteljsko poljoprivredno gospodarstvo ili izvezen s njega radi izravne primjene kao gnojivo ili namijenjen za industrijsku obradu, neovisno o tome prodaju li se, kupuju ili besplatno razmjenjuju.

Količina proizvedene gnojovke/tekućega stajskoga gnoja izvezenoga/uvezenog s obiteljskoga poljoprivrednoga gospodarstva

Upisuju se m³ gnojovke/tekućega stajskoga gnoja koji su uvezeni na obiteljsko poljoprivredno gospodarstvo ili izvezeni s njega radi izravne primjene kao gnojivo ili namijenjeni za industrijsku obradu, neovisno o tome prodaju li se, kupuju ili besplatno razmjenjuju.

G165_1 Koliki je bio uvoz tekućega stajskoga gnoja na obiteljsko poljoprivredno gospodarstvo?

Upisuju se uvezene količine tekućega stajskoga gnoja u m³.

G165_2 Koliki je bio izvoz tekućega stajskoga gnoja s obiteljskoga poljoprivrednoga gospodarstva?

Upisuju se izvezene količine tekućega stajskoga gnoja u m³.

G165_3 Koliki je bio uvoz krutoga stajskoga gnoja na obiteljsko poljoprivredno gospodarstvo?

Upisuju se uvezene količine krutoga stajskoga gnoja u tonama.

G165_4 Koliki je bio izvoz krutoga stajskoga gnoja s obiteljskoga poljoprivrednoga gospodarstva?

Upisuju se izvezene količine krutoga stajskoga gnoja u tonama.

Tablica G16.6. Organska gnojiva i gnojiva proizvedena iz otpada, osim stajskoga gnoja (od 2. lipnja 2019. do 1. lipnja 2020.)

Upisuju se tone organskoga gnojiva i gnojiva proizvedenog iz otpada, osim stajskoga gnoja, koja se upotrebljavaju u poljoprivredi na obiteljskome poljoprivrednom gospodarstvu. Organska gnojiva uključuju kompost, mulj dobiven obradom komunalne kanalizacijske vode te industrijski otpad.

G166_1 Koliko se organskoga gnojiva i gnojiva proizvedenog iz otpada-koristilo u poljoprivredi na obiteljskome poljoprivrednom gospodarstvu?

Upisuju se tone organskoga gnojiva, ali ne uključuje zelenu gnojidbu.

Skupina H:

Mehanizacija i potrošnja goriva na obiteljskome poljoprivrednom gospodarstvu

Tablica H17. Potrošnja goriva na obiteljskome poljoprivrednom gospodarstvu (od 2. lipnja 2019. do 1. lipnja 2020.)

Obuhvaćeni su strojevi i oprema koji su korišteni na obiteljskome poljoprivrednom gospodarstvu od 2. lipnja 2019. do 1. lipnja 2020., i to u vlasništvu obiteljskoga poljoprivrednoga gospodarstva i ukupna potrošnja plavog dizela, dizela, benzina te ostalih energenata (ellu, električna energija, biodizel, biljno ulje itd.).

Obuhvaćeni su ispravni poljoprivredni strojevi te oni koji se mogu uz manje popravke dovesti u ispravno stanje, kao i oni koji su predani u radionicu na popravak (upisuje se broj poljoprivrednih strojeva).

Jednoosovinski traktori obuhvaćaju motokultivatore svih vrsta, marke proizvodnje i jačine motora, bez obzira na to koje se oruđe može priključiti (freza, kosilica, prskalice ili neko drugo oruđe), a koje se koristi pretežno u vrtlarstvu, vinogradarstvu, cvjećarstvu i slično.

Ovdje nisu obuhvaćeni traktori koji se koriste isključivo u šumarstvu, ribarstvu, kopanju jaraka i putova te sličnim poslovima.

Dvoosovinski traktori. Upisuje se broj dvoosovinskih traktora koji se razvrstavaju prema snazi motora iskazanoj u kilovatima (kW), kako je navedeno u tablici H17, a na osnovi izjave osobe koja daje podatke.

Ovdje se ne upisuju traktori koji se koriste isključivo u šumarstvu, ribarstvu, kopanju jaraka i putova te na sličnim poslovima.

Kombajni su samohodni ili priključni strojevi, a služe za žetvu žitarica, mahunarki i uljarica, sjemenja djetelina, trava i drugo.

Ovdje se ne upisuju kombajni za berbu mahuna i graška.

Linije za krumpir jesu kompletne linije strojeva koje omogućuju da se odjednom ili u dva ili tri prohoda izvade gomolji krumpira i odlože iza ili pored vadilice u neprekidnu traku i obavi utovar gomolja krumpira u transportno sredstvo (kamion, prikolicu).

Linije za šećernu repu jesu kompletne linije strojeva koje omogućuju da se na jednome ili više redova zasijane šećerne repe odjednom (u istom proходу) ili u dva ili tri prohoda odsijeku glave šećerne repe i odlože bočno u neprekidnu traku, izvadi korijen šećerne repe i odloži iza ili pored vadilice u neprekidnu traku te izvrši utovar u transportno sredstvo (kamion, prikolicu).

Strojevi za obradu tla jesu motokultivatori (freze), plugovi, tanjurače, drljače, ravnjači, sjetvospremači i slični strojevi, s aktivnim ili neaktivnim dijelovima.

Strojevi za sjetvu/sadnju jesu sijačice i sadilice.

Strojevi za zaštitu i njegu jesu prskalice, atomizeri, kultivatori, rasipači mineralnoga gnojiva i slični strojevi.

Strojevi za žetvu/berbu jesu berači, tresaći, silokombajni, platforme i slično, samohodni i priključni strojevi za berbu, kao npr. berači kukuruza, strojevi za berbu povrća, berači voća i maslina, strojevi za branje grožđa i ostali strojevi za berbu.

Strojevi za sijeno jesu strojevi koji se upotrebljavaju u procesu pripreme sijena ili zelene krme, a čine ih kosilice, prekretači, preše i slično.

**Skupina I:
Mjere potpore ruralnom razvoju**

**Tablica I18. Obiteljska poljoprivredna gospodarstva podržana mjerama za ruralni razvoj
(od 1. siječnja 2018. do 31. prosinca 2020.) – ispunjava Državni zavod za
statistiku**

Podaci o korištenju mjera potpore ruralnom razvoju preuzimaju se iz administrativnog izvora podataka i ne prikupljaju se od obiteljskih poljoprivrednih gospodarstava.

**Skupina J:
Kraj Popisa**

Tablica 19. Utrošak vremena za pripremu podataka i ispunjavanje obrasca

Upisuju se minute utrošene na popunjavanje obrasca.

DODATAK 1. Tablica preračunavanja zemljišta

Katastarska jutra (k. j.)	Iznosi			Katastarska jutra (k. j.)	Iznosi			Katastarska jutra (k. j.)	Iznosi		
	ha	ara	m ²		ha	ara	m ²		ha	ara	m ²
0,25	-	14	39	33	18	99	3	67	38	55	61
0,50	-	28	77	34	19	56	58	68	39	13	16
1	-	57	55	35	20	14	12	69	39	70	70
2	1	15	9	36	20	71	67	70	40	28	25
3	1	72	64	37	21	29	22	71	40	85	80
4	2	30	19	38	21	86	76	72	41	43	34
5	2	87	73	39	22	44	31	73	42	0	89
6	3	45	28	40	23	1	86	74	42	58	44
7	4	2	82	41	23	59	40	75	43	15	98
8	4	60	37	42	24	16	95	76	43	73	53
9	5	17	92	43	24	74	50	77	44	31	7
10	5	75	46	44	25	32	4	78	44	88	62
11	6	33	1	45	25	89	59	79	45	46	17
12	6	90	56	46	26	47	14	80	46	3	71
13	7	48	10	47	27	4	68	81	46	61	26
14	8	5	65	48	27	62	23	82	47	18	81
15	8	63	20	49	28	19	77	83	47	76	35
16	9	20	74	50	28	77	32	84	48	33	90
17	9	78	29	51	29	34	87	85	48	91	45
18	10	35	84	52	29	92	41	86	49	48	99
19	10	93	38	53	30	49	96	87	50	6	54
20	11	50	93	54	31	7	51	88	50	64	9
21	12	8	47	55	31	65	5	89	51	21	63
22	12	66	2	56	32	22	60	90	51	79	18
23	13	23	57	57	32	80	15	91	52	36	72
24	13	81	11	58	33	37	69	92	52	94	27
25	14	38	66	59	33	95	24	93	53	51	82
26	14	96	21	60	34	52	79	94	54	9	36
27	15	53	75	61	35	10	33	95	54	66	91
28	16	11	30	62	35	67	88	96	55	24	46
29	16	68	85	63	36	25	42	97	55	82	0
30	17	26	39	64	36	82	97	98	56	39	55
31	17	83	94	65	37	40	52	99	56	97	10
32	18	41	49	66	37	98	6	100	57	54	64

Preračunavanje četvornih hvati (čhv.) u hektare (ha), are i m²

Čhv.	Iznosi			Čhv.	Iznosi			Čhv.	Iznosi		
	ha	ara	m ²		ha	ara	m ²		ha	ara	m ²
1	-	-	4	65	-	2	34	600	-	21	57
5	-	-	18	70	-	2	52	700	-	25	17
10	-	-	36	75	-	2	70	800	-	28	77
15	-	-	54	80	-	2	88	900	-	32	36
20	-	-	72	85	-	3	6	1 000	-	35	96
25	-	-	90	90	-	3	24	1 100	-	39	56
30	-	1	8	95	-	3	42	1 200	-	43	15
35	-	1	26	100	-	3	60	1 300	-	46	75
40	-	1	44	150	-	5	39	1 400	-	50	34
45	-	1	62	200	-	7	20	1 500	-	53	94
50	-	1	80	300	-	10	79	1 600	-	57	54
55	-	1	98	400	-	14	39				
60	-	2	16	500	-	17	98				

1. Metričke mjere za površine

1 a (ar) = 100 m²

1 ha (hektar) = 100 ara

1 ha (hektar) = 10 000 m²

2. Pretvaranje hektara u četvorne hvate

1 m² = 0,278036 čhv.

1 ar = 27,8036 čhv.

1 ha = 2780,36 čhv. (1 jutro i 1180,36 čhv.)

3. Pretvaranje katastarskih jutara u hektare

1 jutro = 0 ha 57 ara 54,642317547 m²

10 jutara = 5 ha 75 ara 46,42317547 m²

100 jutara = 57 ha 54 ara 64,2317547 m²